

DRAUGAS

PERIODICALS
March 31, 1999
Vol. LXXXVII

90th ANNIVERSARY

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
TREČIADIENIS - WEDNESDAY, KOVO - MARCH 31, 1999

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 03/30/99

UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

90-IEJI METAI

Nr.63
Kaina 50 c.

Prezidentas: Lietuvai reikia valstybinio atsinaujinimo

Vilnius, kovo 30 d. (BNS - Elta) — „Būtinai kuo greičiau sustabdyti valdžios galių augimo procesą“, sakė Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus, antradienį Seime skaitydamas metinį pranešimą.

Po V. Adamkaus inauguracijos pernai vasario mėnesį tai — pirmasis jo metinis pranešimas. V. Adamkus priminė savo programos pagrindines nuostatas: laisvas žmogus, atvira visuomenė, stipri valstybė.

Pasak jo, nepakankamai tikra savivalda, „šiandien tampa rimtu kliuviniu pilietinės visuomenės raidai“. „Pirmiausia sukurkime veikiančią savivaldą, ir tik paskui braižykime naujas savivaldybių ribas“, sakė V. Adamkus. Jis ragino pasvarstyti, gal prasmingiau ne savivaldybių skaičių didinti, bet išplėsti seniūnijų galias. Be kita ko, prezidentas kritikavo, kaip veikia apskričių administracijos, kurios, pasak jo, auga priimdamos ar dvejdamos savivaldybių uždavimus.

„Šiandien talkos ypač reikia įstatymų leidybai“, sakė V. Adamkus. Daugeliu įstatymų jis apibūdino kaip sunkiai suprantamus ir prieštaringus. „Ištvirtinkime Lietuvoje kokybiškai naują, demokratines valstybės principus ir pilietinės visuomenės poreikius atitinkančią įstatymų leidybos tradiciją“, Seimo narius ragino V. Adamkus.

Kalbėdamas apie teisėsaugos sistemą, prezidentas teigė, kad „nors ir keitėsi vidaus reikalų ministrai bei kiti aukšti ministerijos pareigūnai, vyriausybė neįstengė esmingiau pagerinti teisėsaugos institucijų darbo“. „Lietuvos teisėsaugoje esama nusikalstamo aplaidumo“, sakė V. Adamkus. Pasak jo, „pernelyg atsainiai šiandien valdžios institucijos žvelgia į galimus korupcijos atvejus“.

Kalbėdamas apie ūkio padėtį, V. Adamkus sakė, kad net veikiama Rusijos krizės, Lie-

tuvos kapitalo rinka išvengė tragiškų nuostolių. Tačiau kartu perspėjo, kad, siekiant išvengti grėsmės litui, jau šiandien reikia rūpintis valstybės skola bei didžiausių valstybinių įmonių finansine padėtimi.

„Apskritai, dabartinei Lietuvos ūkio politikai derėtų vengti perdėtai optimistinių tikrovės užkalbėjimų. Turime blaiviai pažvelgti į iškilusias ūkio raidos problemas, jas atvirai įvardyti ir ieškoti efektyvių sprendimų“, sakė V. Adamkus.

Prezidentas ragino vyriausybės institucijas „netrukdyti“ Lietuvos piliečiams plėtoti privatų verslą, „juo labiau, kad pati valstybė per šiuos metus ūkininkavo ypač nesekmingai“. Jis ragino spartiau privatizuoti valstybei ir savivaldybėms dar priklausančias įmones bei jų akcijas, „kartu garantuoti maksimalų privatizavimo skaidrumą“.

Kalbėdamas apie socialinius valstybės reikalus, prezidentas išskyrė kaimo padėtį. Jo vertinimu, reikia iš naujo įvertinti dabartinę žemės ūkio politiką.

Prezidentas išreiškė susirūpinimą tiek dėl švietimo reformos perspektyvos, tiek dėl nepakankamo švietimo poreikio finansavimo šiais metais. Pasak prezidento, Lietuva turi stiprinti valstybines gyvybės pajėgas ir deramai pasirengti narystei NATO, kuri suprantama kaip demokratijos vertybių garantas.

Jis pripažino, kad „pernykščiai mūsų žingsniai į Vakarų struktūras nebuvo tokie sekmingi, kaip tikėjome“, tačiau tai padėjo geriau suvokti savo padėtį. „Tapo akivaizdu, kad pagrindinis kliuvinys mūsų kelyje — ne statistinių duomenų informacijos apie Lietuvą stoka, ne Lietuvos įvaizdis, bet per lėta ir ne nuosekli mūsų valstybės reformų eiga“, sakė Lietuvos prezidentas.

Valstybės vadovo metinis pranešimas

Nuomonės ir komentarai

— „Tai yra realios problemos, nemaža jų yra sprendžiamos, nemaža jau padaryta tame kelyje, kurį prezidentas rodo“, sakė Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, pastebėdamas, kad kai kurie momentai yra naujoje šviesoje iškelti, užaštinti, yra ir kai kurie konkretūs pasiūlymai. „Manau, kad yra pagrindo geram bendradarbiavimui. Ideologiniai, politiniai tikslai yra bendri. Esame susitarę dėl bendradarbiavimo formų“, sakė V. Landsbergis.

— „Kaip Konstitucija — tiesioginio veikimo įstatymas, taip ir Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus Seime pasakyta kalba yra tiesioginio veikimo planas“, sakė Centro sąjungos pirmininkas, Seimo pirmininko pavaduotojas Romualdas Ozolas. Jo nuomone, tai yra net ne pranešimas, o programa, kurią reikia tikrai vykdyti.

— Premjero Gedimino Vagnoriaus nuomone, pranešimas bus populiarus tarp žmonių, nes jame išdėstytos pagrindinės valstybės proble-

mos. Pasak jo, „nieko baisaus, kad dėl Rusijos krizės patiriamų sunkumų prezidento pranešime daugiausiai yra kaltinama vyriausybė, svarbiausia, jog mes nekalbintume savo valstybės“. „Vienu metu su mažinti biudžeto finansavimo išlaidas ir padidinti lešas socialinėms išmokoms, kaimui, švietimui, mokslui krašto apsaugai yra nesuderinami dalykai“, sakė premjeras.

— „Aš taip pat norėčiau matyti tokią Lietuvą, apie kokią jis kalba. Iš tikro, šiandien tai, kas siūlo prezidentas, yra nepasiekiami dalykai, bet mes visi turėtume ta kryptimi eiti“, sakė Seimo konservatorių frakcijos seniūnas Arvydas Vidžiūnas, pabrėždamas, kad prezidento kalba buvo „ne ataskaita, o vizija“.

— „Pranešimas parodė kokią vyriausybės politiką yra nevykusi, ir aš nežinau, ką turėtų daryti premjeras po tokio pranešimo. Jeigu aš bučiau premjeras, aš atsistatydinačiau, bet galbūt mūsų premjeras yra tvirtesnis nervų“, sakė socialdemokratų

„Aš sveikinu Lietuvos žmones, davusius Jungtinėms Valstijoms krepšinio, ledo ritulio žvaigždes, žinomus politikus, dirbančius Kongrese“, sakė JAV Atstovų rūmų pirmininkas respublikonas Dennis Hastert, antradienį Seime, be kita ko, pažymėdamas, jog Lietuvos prezidentas Valdas Adamkus nemažai metų pragyvenęs Čikagoje, daug nuveikęs Amerikos labui. „Jūs davėte Jungtinėms Amerikos Valstijoms šimtus tūkstančių neįvardytų, sunkiai dirbančių piliečių, kurie kuria sudėtingą gobeleną, vadinamą Amerika“, sakė svečias.

Nuotr.: (Iš kairės) JAV delegacijos vizitui Lietuvoje vadovaujantis Atstovų rūmų pirmininkas Dennis Hastert, Lietuvos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis, Seimo narys Emanuelis Zingeris, JAV ambasadorius Lietuvoje Keith Smith ir (dešinėje) Vilniaus meras Rolandas Paksas sostinės Vašingtono gatvėje atidengiant Lietuvos ir Amerikos istorinių ryšių atminimo lentą.

JAV Atstovų rūmų pirmininkas — už Lietuvos narystę NATO ir ES

Vilnius, kovo 30 d. (BNS) — Jungtinių Valstijų Atstovų rūmų pirmininkas J. Dennis Hastert be išlygų parėmė Lietuvos siekius tapti pilnateise NATO ir Europos Sąjungos nare.

„Aš remiu visišką Lietuvos narystę NATO“, užtikrino Atstovų rūmų pirmininkas, antradienį kalbėjęs Lietuvos Seime, ir sveikino aktyvų Lietuvos dalyvavimą Bendradarbiavimo vandeninio taikos programoje, ypač — sprendimą ateityje padidinti krašto apsaugos finansavimą.

D. Hastert taip pat tvirtai pasisakė už visateisę narystę Europos Sąjungoje bei ragino ES plėstis į Rytus, priimant naujas demokratijas, nes „didėsnė — yra geresnė“.

JAV Atstovų rūmų pirmininkas įvardijo Lietuvą „regioninio pastovumo modeliu“, frakcijos seniūnas Aloyzas Sakalas, pažymėjęs, jog metinis pranešimas buvo „naujiškasis, kokio Lietuvoje dar nebuvo“.

— „Prezidento pranešimas iš esmės buvo konceptualus, konstruktyvus ir gerokai kritiškias esamos padėties atžvilgiu“, teigė LDDP frakcijos narys Povilas Gylys. Pasak jo, V. Adamkaus ir baigusio kadenciją prezidento Algirdo Brazauskio pranešimai ir pačios jų asmenybės turi nemažai bendrų bruožų. „Pagal savo būdą jie yra smarkokai panašūs žmonės — kritiški ir savikritiški, ko trūksta kitiems mūsų politikams“, sakė P. Gylys.

— „Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus metinis pranešimas yra labai geras, problemiškas ir kritiškas. Kadangi kritika iš esmės yra skirta šiai valdžiai, tai sąžiningas premjeras turėtų padaryti išvadą, tai yra atsistatydinti“, apibendrinė LDDP pirmininkas, frakcijos Seime seniūnas Česlovas Juršėnas.

— „Po tokios kalbos Vakarų pasaulyje vyriausybės turėtų atsistatydinti in corpore“, sakė Krikščionių demokratų sąjungos valdybos pirmininkas Kazys Bobelis.

pagyręs jos pavyzdinę kaimynystę su Lenkija bei pastanagą „rasti bendrą kalbą“ su Rusija, jos Karaliaučiaus sritimi ir Baltarusija.

D. Hastert be išlygų pateisino NATO smūgį prieš Jugoslaviją, prezidento Slobodan Milošević režimą pavadinęs „blogiu, su kuriuo reikia kovoti“. „NATO negali sėdėti ramiai, kai serbiai siekia sunaikinti Kosovo albanus“, o „Europa turi būti priešakinės linijos, kai kalbama apie teisingumo gynimą“, sakė JAV Atstovų rūmų vadovas.

D. Hastert vadovauja vienai iš dviejų JAV Kongreso delegacijų, atvykusių į Lietuvą 2 dienų vizito. Iš viso 24 JAV Kongreso nariai Lietuvoje domisi jos pažanga įgyvendinant euroatlantines integracijas.

Vilniuje, Vašingtono gatvėje, JAV Kongreso delegaci-

jos ir Lietuvos Seimo atstovai iškilmingai atidengė simbolinę, būsimosios Demokratijos paminklo vietą žymintį lentą.

Atstovų rūmų pirmininkas D. Hastert sakė, jog jam didelė garbė būti šioje aikštėje, kur susitinka dvi tautos, kovojusios už laisvę — viena ją pasiekė praityje, kita — visai neseniai.

Lietuvos Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis sakė, jog nepripažinusi aneksijos, JAV buvo moralinė atrama, Lietuvai 1990 metais atkuriant nepriklausomybę. Vilniaus miesto meras Rolandas Paksas prisiminė lakūnų Stepono Dariaus ir Stasio Gireno skrydį per Atlantą, pavadinęs jį pirmuoju oro tiltu tarp dviejų valstybių.

Maždaug metro ilgio ir metro pločio rudo granito lenta su įrašu lietuvių ir anglų kalbomis skelbia dviejų valstybių istorinių saitų atminimo įamžinimą.

Seimo pirmininkas neketino sprukti per sovietų pučą

Vilnius, kovo 30 d. (BNS) — „Nesirengiau niekur bėgti, nors kiti gal ir būtų norėję, kad bėgčiau“, teigia antradienį paskelbtame Seimo pirmininko Vytauto Landsbergio pareiškime.

Seimo pirmininkas taip atsakė į viešą parlamentaro Rimanto Smetonos klausimą, apie esą egzistavusį slapta tuštelę, kuriuo parlamento vadovybė per 1991-ųjų sausio pučą turėjusi sprukti nuo sovietų desantininkų.

V. Landsbergis teigia niekada tunelio nematęs, tik davęs nurodymą išgręžti šulinį, kad „apsiausties atveju turėtume geriamo vandens“. „Butelį to vandens vėliau atidaviau Nacionaliniam muziejui“, rašo V. Landsbergis.

Apie valdžios atsitraukimą skirtą tunelį savaitraštyje „Veidas“ pasakoja dabar kalintis Seimo narys Audrius Butkevičius, anuomet vadovėjęs Krašto apsaugos departamentui ir organizavęs Seimo rūmų gynybą nuo galimo sovietų kariškių puolimo.

V. Landsbergis teigia, kad „kaskuriuo momentu prieš

sausio 13-ąją“ A. Butkevičius minėjo „apie atsitraukimo galimybę požemiais ar tuneliu“, bet jis tuo nesusišalėjęs. Pasak V. Landsbergio, sausio 13-osios naktį jam siūlyta bėgti į Kauną ir iš ten skristi į Lenkiją, bet „visi žino, koks buvo mano pasirinkimas“.

„Visi turbūt žino ir tai, kaip mane myli ir kokią fantaziją turi ponas Butkevičius“, rašo V. Landsbergis.

V. Landsbergis ir kiti parlamentariai per 1991 sausio 13-osios pučą liko parlamento rūmuose, kuriuos buvo apsupę tūkstančiai beginklių piliečių. Manoma, kad šis gyvas mūras apsaugojo parlamentą nuo sovietų desantininkų puolimo.

„Trečiądienį vakare Lietuvos žydai, kaip ir jų gentainiai visame pasaulyje, pradės švęsti aštuonias dienas trukusią išsilaisvinimo šventę — Pesach, dangelio vadinamą „žydų Velykomis“. Tačiau visų šios šventės apeigų jie negalės atlikti, valdininkams užkurtus kelia įveikti pagal religijos reikalavimus pagamintą košerinį Pesach vyną. Del tos priežasties prieš

Būna ir taip...

(Informacija surinkta, remiantis Lietuvos žiniasklaida, Statistikos departamento, žinių agentūrų BNS bei Elta pranešimais)

* Antradienį tris valandas Kybartų miesto centre Vilkaviškio ir aplinkinių rajonų žemdirbiai buvo susirinkę į protesto renginį, reikšdami nepasitenkinimą dėl negautų pinigų už parduotą žemės ūkio produkciją. Apie 1,000 renginio dalyvių prašė premjerą, kad jis per 10 dienų priimtų Suvalkijos ūkininkų delegaciją ir išklaustų jų skundų dėl atsiųstų pinigų bei kitų jaudinančių problemų. Gal koks simtas žemdirbių atvažiavo traktoriais, sunkvežimiais ir kelioms valandoms iš dalies užtvėrė kelią iš Kybartų į Kauną. „Marijampolės cukraus“ darbininkai reikalavo skirti 10 mln. litų, kuriuos pernai Privatizavimo fondui sumokėjo Danijos firma „Danisco“, iš valstybės įsigydama 24,89 proc. „Marijampolės cukraus“ fabriko akcijų.

* Lietuvos gyventojų genocido ir rezistencijos tyrimo centras (LGGRTC) perdavė Lietuvos Respublikos Generalinei prokuraturai papildomų archyvinų dokumentų apie Nachmano Dušančio veiklą 1941 metais. Kaip sako (LGGRTC) generalinė direktorė Dalia Kuodytė, 1940 — 1971 m. N. Dušančio tarnavo MGB/KGB struktūrose Lietuvoje, buvo NKVD Telsių apskrities skyriaus operatyvinis įgaliotinis. Užimdamas vadovaujančias pareigas vienoje iš MGB Kauno skyriaus valdybų, jis organizavo „Tauro“, „Dainavos“, „Prisikėlimo“ ir kitų partizanų apygardų štabų sunaikinimą. Pasirašinėjo suėmimo įsakymus, asmeniškai dalyvavo tardymuose ir kankinimuose.

* „Geležinis vilkas“ važinėti NATO šarvuočiais, skelbia „Respublika“, informuodama, kad šiemet Vokietija Lietuvos kariuomenei turėtų perduoti kelias dešimtis JAV šarvuočių „M113“. Šiuo metu Lietuvos kariuomenė turi apie 50 rusiškų šarvuočių bei vieną pokario laikų gamybos švedišką šarvuotį. Neoficialiais duomenimis, pastaruoju metu Lietuvos atstovai bandė derėtis ir su Austrija dėl JAV gamybos tankų „M60A1“ perdavimo ar pardavimo už simbolinę kainą.

* Architektai jau gavo užduotį sukurti būsimosios Lietuvos ambasados Berlyne projektą. Praėjo daugiau kaip pusantros metų, kai Berlyno automobilių aikštelės savininkas išsikėlė iš senos sklypo, pažymėto 134 numeriu. Dykvietė, aptvėta metaline tvora, laukia vyksmo; kol kas čia želia piktžolės, stovi dvi didelės šiukšlių dėžės, o užrašas sklypo gilumo skelbia, kad automobilių prekybos aikštelė perkelta į kitą vietą. Po poros metų čia turėtų stovėti naujasis Lietuvos ambasados pastatas, pasakojama „Lietuvos ryto“ korespondencijoje iš Berlyno.

* Pramoninių konfederacijos prezidentas ir naujasis akcines bendroves „Klaipėdos jūrų krovininių kompanija“ („Klasco“) savininkas Bronislovas Lubys atvykęs į Klaipėdos apskrities viršininko administraciją ir prisistatęs jos vadovams, nedviprasmiškai pareiškė, kad neketina užsiimti labdarą, kadangi nemokamos paslaugos brangiai kainuojančios. Akivaizdus pavyzdys — Tarptautinėje jūrų perkėloje nemokamai teikiama paslauga geležinkelio. Jis nėra nusiteikęs prieš, kad uostamiestini atplaukė kariniai laivai iš svečių valstybių sustotų prie „Klasco“ krantinų. Bet už tai reikės mokėti.

* Krepšinio austruoliai, kovo 26 d. Vilniaus oro uoste pasitiko iš Turkijos grįžusius Kauno „Žalgirio“ krepšininkus, siūle šios komandos žaidėjui amerikiečiui Tyus Edney pastatyti paminklą ir suteikti jam Lietuvos pilietybę. Prieš pat vidurnaktį iš Ištambulo atskridusius žalgiriečius pasitiko beveik 3,000 šelšančių gerbių minia. Eurolygos debutante Kauno komanda, Turkijoje nugalėjusi „Efes Pilsen“ klubą, pateko į žemynų komandų elitą — finalo ketverto turnyrą.

* „Respublikai“ pavyko gauti duomenų, jog kun. Ričardo Mikutavičiaus nužudymo organizatorius Vladas Beleckas buvo policijos užverbuotas agentas, o šis faktas buvo nusleptas nuo bylų tiriančių prokurorų. Pasak laikraščio, V. Beleckas buvo užverbuotas dar sovietiniais laikais, kai jis atlikinėjo bausmės kolonijoje už brangakmenių aferą. Lietuvai tapus nepriklausoma, VRM pareigūnai su juo ir toliau bendradarbiavo. Dabar galima tik spelioti, ar policininkų nesuklaidino V. Belecko pirmieji parodymai, kuriais jie akiai pasitiko — šiaip ar taip, jis juk buvo policijos agentas.

* „NATO GO HOME“ — toks maždaug 1 metro aukščio ir 3-4 metro ilgio tekstas buvo užrašytas juodais dažais ant JAV ambasados Vilniuje tvoros. „Mes spėjame, kad tai yra susiję su NATO pajėgų atakomis“, sakė ambasados kultūros ir spaudos atašė Lisa Helling. Bet ambasadoje šiam įvykiui daug reikšmės neteikiama. „Užrašą vertiname kaip žodžio laisvės apraišką“, sakė diplomate, pažymėdama, jog dėl šio įvykio nebūs siunčiamas oficialus pranešimas policijai.

* Prezidentas Valdas Adamkus atidavė paskutinę pagarbą nužudytajam kunigui Ričardui Mikutavičiui. Antradienio vakarą V. Adamkus atsisveikino su velioniu, pasvarstė Noreikškie, Žemės ūkio universiteto saleje. Praėjusią savaitę prezidentas neoficialiai buvo susitikęs su kunigo artimaisiais. Kunigo laidotuves vyks trečiądienį Kauno Petrašiūnų kapinėse. Kitą dieną — Didįjį ketvirtadienį, kai minima Kunigų diena, Kauno arkikatedroje bus aukojamos šv. Mišios už kun. R. Mikutavičių.

* Seimo LDDP frakcija kreipėsi į generalinį prokurorą, klausdama, kas kaltas, kad sunaikinti „Lietuvos telekomo“ privatizavimo dokumentai. Dienraštis „Respublika“ antradienį išspausdino straipsnį, kuriame rašoma, kad vos tik Valstybės kontrole pradejo tyrimą, mėginama patikrinti akcines bendroves „Lietuvos telekomas“ privatizavimo ir strateginių investuotojų atrinkimo teisėtumą, mažoje Grigiškių įmonėje, su renkancioje makulaturą, atsėdūrė 140 bylų.

* Kauno apygardos prokuratūra tyčiniu kunigo Ričardo Mikutavičiaus nužudymu del savanaudiškų paskatų apkaltino dar vieną įtariamąjį 25 metų Ivarą Kvaskovą. Tokiu pat nusikaltimu įvykdytu buvo apkaltinti 25-metis Artūras Daškovskis ir 21 metų Valdas Puodžiūnas. Tą pačią dieną baudžiamąją bylą del kunigo neteisėto laisvės atėmimo prokuratūra perkvalifikavo į bylą del nužudymo.

kelerius metus Vilniuje teko uždaryti vienintelį košerinį („švaraus maisto“) restoraną „Lietuvos Jeruzalė“. Košerinis vagnas gaminamas iš vynuogių, išaugintų įvairiose planacijose, kuriose nėra piktžolių, nesuliečiama su kitomis kultūromis. (Elta)

KALENDORIUS

Kovo 31 d.: Benjaminas, Kornelija, Ginas, Vartvilė.

Balandžio 1 d.: Didysis ketvirtadienis. Teodora, Hugonas, Venancijus, Dainora. 1503 m. tarp Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės ir Rusų valstybės buvo sudaryta paliaubų sutartis šešeriems metams.

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė j.v.s. Irena Regienė

KAZIUKO MUGĖ DETROITE

Sekmadienį, kovo 7 d. „Gabijs“ ir „Baltijos“ tuntų skautės ir skautai suruošė tradicinę Kaziuko mugę. Dieną prieš atrodė blogai... Per naktį prisinigo daug sniego. Šeštadieninė mokykla atšaukta. Keliai sunkiai pravažiuojami, bet pasiryžę skautai ir taktininkai suvažiavo ir atliko visus mugės pasiruošimo darbus.

Šv. Mišioms pasibaigus, žmonės suėjo į didžiąją Dievo Apaizdos parapijos salę. Tuntininkas s. Paulius Jankus visuose pasveikino ir padėjo už atsilankymą, ypač esant blogam orui. Mugę atidaryti pakvietė buvusius tuntininkus Danguolę ir Jurgį Jurgutis. Skautininkė s. Jurgutienė visiems priminė, kad ši mugė yra šio šimtmečio paskutinioji.

Is virtuvės sklindą kvapai viliojo visus pietums. Vyriausios šeiminkės — Onutė Abarienė ir Lelė Viskantienė, kartu su ilgamečiais padėjėjais, paruošė skanių cepelinų, kugelių ir dešrų su kopūstais. Pavalgę visiėjo prie pyragų stalo užsigardę juoti.

Gražiai papuošti rankdarbių stalai kvietė visus apžiūrėti ir apsipirkti. Vyko laimėjų laimėjimai jaunesniems ir vyresniems. Atvažiavę „svečiai“ pardavinėjo medžio ir gintaro darbus. Buvo įvairios žaidimų stotys vaikams — krepšinis, ledo ritulys ir „laser tag“, o suaugusiems — golfas. Velykinio stalo skanėstų laimėjimai buvo turtingiausi. Laimėtojai išsinešė kavos ir arbatos krepšius, vyno, kumpį, tortą,

saldainių ir kitų saldumynų. Dekojam šioms šeimoms, kurios prisidėjo prie loterijos dovanomis: L.S. Anuziai, A. M. Duobai, R. K. Giedraičiai, R. K. Karveliai, R. L. Mikulioniai, S. K. Miškiniai, G. A. Rudziai ir R. R. Vilkai.

1999 m. Kaziuko mugę praejo labai sėkmingai. Dekojame skautų šeimoms ir Detroito visuomenei už nuolatinę paramą. Vėl visų lauksime ateinančių metų pavasarį atsilankant, kai Kaziuko mugės metu oficialiai prasidėsime „Gabijs“/„Baltijos“ tuntų 50 m. veiklos jubiliejinis metas!

r.k.

REIKALINGI STOVYKLAVIMO REIKMENYS

„Aušros Vartų“/„Kernavės“ skautių tunto Čikagoje vyr. skautės kandidatės organizuoja Stovyklavimo reikmenų vakarą sesėms ir broliams Lietuvoje. Jiems labai reikalingi nauji ar naudoti:

Skautams ir skautėms darbo apranga — tamsiai mėlyni marškinėliai, džinsai, trumpos kelnės ir kt.

Gertuvės, žibintai, lietai, peiliukai bei kitokie skautiški reikmenys.

Prašomi — tušinukai, „markeriai“, spalvoti pieštukai, kreidutės, klėjai. Reikmenys bus renkami š.m. kovo 13 iki gegužės 15 d. Šeštadieniais tam tikslui bus pastatytos dėžės Pasaulio lietuvių centre, Lemonte, koridoriuje prieš Pal. J. Matulaičio

Visiems broliams ir sesėms linksmų Velykų linkedamos, dailius margučius numargino sesė Alfonsa Paziūrienė o juos nufotografavo sesė Ina Petokienė.

Velykų šventę švėsdami

Šv. Velykų — Kristaus Prisikėlimo šventėje sveikiname visas seses, visus brolius, vadoves, vadovus, tėvelius ir lietuviškosios skautijos rėmėjus, linkdami laimės asmeniškame gyvenime ir ištvėrės skautiškoje veikloje, kad ji būtų garbė Dievui, Tėvynei ir džiaugsmas Artimui.

Budėkime!

v.s. Birutė Banaitienė
L.S.S. Tarybos ir Pirmios pirmininkė

v.s. fil. Rita Penčilyienė
L.S. Seserijos Vyriausia skautininkė

v.s. fil. Albinas Sekas
L. S. Brolijos Vyriausias skautininkas

s.fil. Rimas Griškėlis
A.S. sąjūdžio Vadijos pirmininkas

Teskauba Aleliuja plačiajame pasaulyje ir mūsų širdyse! Sveikiname visus mūsų rėmėjus, brolius ir seses skautes, linkdami džiaugsmingai švęsti Kristaus Prisikėlimo šventę ir naujam pavasariui atgimstančią gamtą.

Vydūno fondas

Linksmų Velykų linkime visoms sesėms, broliams, vadovėms ir vadovams, tėveliams, rėmėjams ir taktininkams.

Budėkime!

„Aušros Vartų“/„Kernavės“ skautių tuntas

„Lituanicos“ skautų tuntas

„Nerijos“ jūros skautų tuntas

Čikagos jūrų skautininkų/ių „Grandis“

Čikagos skautininkų draugovė

„Sietuvos“ skautininkų ir vyr. skautių draugovė

Kristus kelės! Aleliuja, Aleliuja!

Velykų džiaugsmas tepripildo širdis troškimu skleisti gerį ir grožį aplinkoje, įprasinti meilę Dievui, Tėvynei ir Artimui, Gerasis darbelis tetampa kiekvieno kasdienos neatskiriama dalimi.

Dekokime Viešpačiui už gyvenimą, laisvę ir Lietuvai gražintą Nepriklausomybę, už gyvastingą lietuvišką skautybę. Melskime, kad visus brolius ir seses — Lietuvoje ir plačiajame pasaulyje pasklidusius, jungtų vienon didelėn skautiškon šeimon.

Linksmų Velykų! Džiaukimės, dirbkime ir budėkime kartu!

j.v.s. Irena Regienė

„Skautybės kelio“ redaktorė

misiją ir Jaunimo centre, Čikagoje, prieš įėjimą į didžiąją salę.

Visus brolius ir seses prašome prie šio vėjaus prisidėti ir

kitus paraginti paaugoti jų

nebeužduojamus daiktus

tiems, kurie juos įvertins.

Turint klausimų, skambinti: Rimai Griauzdytei, tel. 708-442-0397 arba Renatai Naviakitei, tel. 630-257-5078.

INVAZIJA

Paskaiciau straipsnį apie vilkiukų „invaziją“ į „Draugą“. Manau, kad tai buvo maloni diena ir vilkiukams ir „Draugo“ darbuotojams. Čia nebuvo kokie aukšti asmenys iš Lietuvos, kuriuos reikia pagerbti ir įtikinti, kad čia dirbamas lietuviškas darbas jau 90 metų. Šiuo kartu lankytojai buvo kitokie. Supratau, kad jie daugiausia domėjosi spausdinimo mašinomis, bei vienas kitas atkreipė dėmesį ir į tai, kas tas mašinas maitina. Nes juk mašina nesisuks, jei nebus straipsnių, fotografijų, aprašymų. Nemanau, kad jie viską suprato, bet išpūdis liko. Jau kitaip žiūrės į laikraštį, žurnalą, knygą. Aš žinau. Ir, štai, kodėl. Prieš daug, daug metų ir aš buvau vilkiukas. Ir man teko apsilankyti „Skautų aid“ redakcijoje. Sakoma, kad tą, kuris įžengia į spaustuve ar redakciją, užpuola bacilos. Ir nėra jokių vaistų jas nukariauti. Ar tik nebus ir mane tos bacilos apipuosios. Per daugelį metų mažiau, ar daugiau, šiaip ar kitaip, bendrauju su spauda. Lietuvoje girdeju šūkį: „ne vien ginklu tėvynę ginsi“. Čia buvo turėta mintyje mokslas, spauda. Spauda yra didžiulis ginklas. „Draugas“ yra simbolinė patranka. Ir kaip gražu, kad supažindinama jaunimas.

Paziūriu į būrį jaunų veidų ir pagalvoju: kuris iš jų bus „Draugo“ redaktorius. Žinoma, kad bus! Ar „Skautų aid“ darbuotojai prieš daugelį metų pagalvojo, kad tas padauža kada nors bendraus su „Skautų aidu“. O taip įvyko!

v.s. Vladas Vijeikis

„LITUANICOS“ TUNTO JUBILIEJUS

„Lituanicos“ skautų tuntas šįmet švenčia 50 metų jubiliejų. Sukaktuvinė vakaronė ir pokylis š.m. spalio 2 d. vyks Willowbrook pokylių salėje, Willow Springs, IL.

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.

Postmaster: Send address changes to Draugas — 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Mazindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiuojame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

DRAUGO prenumerata yra mokama iš anksto.

	Metams	1/2 metų	3 mėn.
JAV	\$100.00	\$60.00	\$38.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$115.00	\$65.00	\$45.00
Tik šeštadienio laida:			
JAV	\$60.00	\$45.00	\$33.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$65.00	\$50.00	\$38.00
Užsakant i Lietuva ir kitur:			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Reguliariu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida oro paštu	\$160.00	\$85.00	
Tik šeštadienio laida reguliariu paštu	\$55.00		

Vyriausia redaktorė — Danutė Bindokienė

Administratorius — Valentinas Krumpelis

Moderatorius — kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taisy savo nuotra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

KANADA

ISISTEIGĖ NAUJAS SKAUTININKŲ BŪRELIS

Hamiltono skautininkų „Šatrijos Raganos“ būrelis vasario 22 d. susirinko pas sesę Ireną Jokubynienę. Susirinkime dalyvavo 9 sesės. Apgalvojome šios Susikaupimo dienos reikšmę, kada visuose pasaulio kampeliuose renkami skautės prisiminti šios dienos prasmę. Buvo uždegtos trys žvakutės — Dievui, Tėvynei, Artimui, kurių liepsnelės sujungė mūsų mintis, žvelgiant į bendrus skautiško gyvenimo pramintus takus. Uždegus didesnę simbolinę draugiškumo žvakę prisiminėme visas skautijos nares ir kartu tarėme šūkį: „Vis budžiu!“ Po to kiekviena uždegė po žvakutę, simbolizuojančią ketvirtąjį skautių įstatą „Skautė yra draugė savo artimui ir sesuo kitai skautei“. Aptarėme einauosius reikalus. Kita sueigė bus balandžio 21 d., trečiadienį, 7 val. vak. pas sesę Aldoną Pietrantoni. Tame susirinkime dalyvauti pakviesta A. Žilvytienė, ilgus metus dirtranka. Ir kaip gražu, kad supažindinama jaunimas.

Paziūriu į būrį jaunų veidų ir pagalvoju: kuris iš jų bus „Draugo“ redaktorius. Žinoma, kad bus! Ar „Skautų aid“ darbuotojai prieš daugelį metų pagalvojo, kad tas padauža kada nors bendraus su „Skautų aidu“. O taip įvyko!

Gautas LSS skautių Seserijos Vyriausios skautininkės v.s. fil. Ritos Penčilyienės 1999 m. vasario 16 d. įsakymas Nr. 17, kuriuo ji tvirtina Hamiltono skautininkų „Šatrijos Raganos“ vardo būrelį, dabar vadovaujamą s. A. Vilimienės, taip pat sveikina visas seses ir ji susibūrusias ir linki sėkmės toliau veikti LSS Seserijos ribose.

Reg. B.

Iš „Tėviškos žiburiai“

EUGENE C. DECKER, D.D.S., P.C.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to
diplomu, lietuviams sutvarkys dantis
už prieinamą kainą. Pacientai
primami absoliučiai punktualiai.
Susitarimui (kalbėti angliskai)
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS — ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

DR. L. PETREIKIS
DANTŲ GYDYTOJA
9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL
1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.
Tel. (708) 598-4055
Valandos pagal susitarimą

EDMUNDAS VIZNAS, M.D., S.C.
Specialybė — Vidaus ligų gydytojas
Kalbama lietuviškai
6918 W. Archer Ave., Ste. 5 ir 6
Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

DANTŲ GYDYTOJAS
TOMAS ZUBINAS, D.D.S.
Fairview Dental Care
6317 Fairview, Ste. 6
Westmont, IL 60559
630-968-0964
Valandos pagal susitarimą
Gydytojas kalba lietuviškai

ARAS ŽIJOBA, M.D.
INDRE RUDAITIS, O.D.
AKIŲ LIGOS — CHIRURGIJA
1020 E. Ogden Ave., Suite 310
Naperville, IL 60563
Tel. (630) 527-0090
3825 Highland Ave.,
Tower 1, Suite 3 C
Downers Grove, IL 60515
Tel. (630) 435-0120

DR. PETRAS V. KISIELIUS
INKSTŲ, POSLES IR PROSTATOS
gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
630-941-2809
Valandos pagal susitarimą

BIRUTĖ L. PUMPUTIS, M.D.
Fellow: American Academy of
Family Practice
ŠEIMOS GYDYTOJA
320 W. 61st Ave. (219) 947-6279
Hobart, IN 46342 Fax (219) 947-6236

NUOLĖ STANKEVIČIUTĖ, M.D.
Board Certified, Internal Medicine
Valandos jūsų patogumui
Holy Cross Professional Pavilion
3 ft. South
Lithuanian Plaza Ct. at California Ave.
Chicago, IL 60629
Tel. 773-471-7879

AKADEMINIO SKAUTŲ
SAJŪDŽIO RENGINIAI
1999 METAIS

Birželio 30 — liepos 5 d.
ASS 99 vasaros stovykla Los
Angeles, CA.

Rugpjūčio 15 — 20 d., va-
saros žygis Lietuvoje.

Spalio 15 — 17 d., ASS su-
važiavimas Čikagoje.

Detroito skautų ir skautių tradicinę Kaziuko mugę atidare buvusi „Gabijs“ skautių tunto tuntininkė v.s. Danguolė Jurgutienė ir buvęs „Baltijos“ skautų tunto tuntininkas Jurgis Jurgutis.

Žvaliosios Detroito „Gabijs“ skautių tunto paukštytės nekantriai laukia mugės atvykstančių tėvelių ir svečių. Nuotr. Jono Urbono

Kaziuko mugės atidarymui pasiruošę Detroito „Baltijos“ skautų tunto šaunieji vilkiukai ir vilkiukai kandidatai. Nuotr. Jono Urbono

KOSOVAS PO KELIŲ METŲ... PABALTIJYJE

ANTANAS DUNDZILA

Visiškai nepretenduodamas į kosmopolitus ir todėl neapgailestaudamas, kad savo Lietuvos Respublikos pase pasiekėm, su rūpesčiu stebiu žinias apie karą Kosovo. Tos šalies teritorijoje yra vykdomi, ir iš tikrųjų vyksta, baisūs dalykai. Tuo tarpu nuotaka toli nuo karo esančiame minkštasulyje — kaip Meškiuko Rudnisiuko nameliuose: šilta, gera, tik šiek tiek nesmagu. Nesmagu, gal net neramu. Nesant kosmopolitu, galvoje švaistosi šmėklos, ką Kosovo karas gali reikšti ir kokius precedentus sukurti Lietuvai, Latvijai ir Estijai?

Tolimesniam tų šmėklų galvoje vaikiojimui, reikalingi esminiai duomenys. Štai jie: Kosovo siautė etninio pobūdžio neramumai, žudynės, teroras, kai kas teigia — civilinis karas. NATO kraštai nusprendė, kad tokios padėties toleruoti nebegalima ir, po visokiausių derybų bei politinių ėjimų, pradėjo karo aviacijos veiksmus prieš Serbiją. Serbija NATO sąjungai nepriklauso. Amerikos rolė šio karo operacijoje yra labai didelė. Rusija pasaulinėje arenoje stojasi ant užpakalinių kojų, nes tai NATO agresija bei broliški slavų naikinimas. Nepaprastai pašijo Amerikos ir Rusijos santykiai. Nesileidžiant į daugybę antraičių šio konflikto niuansų, tokia esminių duomenų nuotraukėlė.

Tikintis, kad Kosovo karas neišsipės, bet bus kažkokių būdu likviduotas, ateis laikas remontuoti Amerikos-Rusijos santykius. Prasidės derybos, bičiuliška šnektė, prekybos sutartys bei tarptautinės pasakos, šviesesnės ateities planavimas.

Rusai būtų tikri neišmanėliai, kad Amerikai nesakyti: „Mūsų baimė jūsų manipuliuojamo NATO tikslams bei plėtojimui pasitvirtino. Jūs patys puolimo veiksmais įrodėte, kad mes NATO sąjungai

pasitikėti negalime. Vardan bičiuliškų santykių ateityje ir t.t., jūs čia pažadate, kad NATO nebus toliau plečiamas Baltijos jūros pakraščiuose, ir Lietuva, Latvija bei Estija liks mūsų įtakos zonoje. Visa tai yra kritiška mums ekonominiu požiūriu ir Rusijai priklausančios Kaliningrado srities saugumui... Ką jūs viešai skelsit savo NATO partneriams bei lietuviams, latviams ir estams, mums nėra labai svarbu. Svarbu, kad šį susitarimą vykdysit, tiesiogiai Rusijos nekritikuosit, šio reikalo nekelsit Jungtinėse Tautose...“

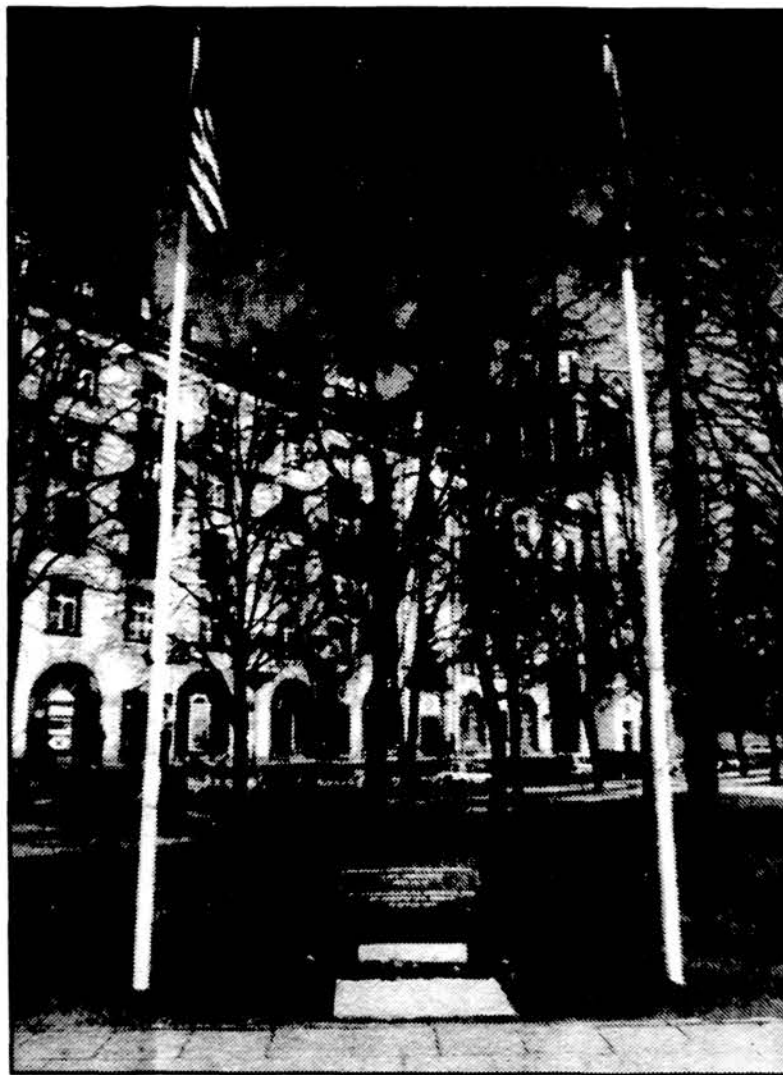
Negali būti abejonių, kad, vardan ateities ryšių bei demokratinės Rusijos bičiuliško bendradarbiavimo pasaulinėje arenoje, Amerika su tokiu rusų noru nesutiktų. Quid pro quo Amerika „išsiderės“, kad Rusija gerbtų Lietuvos, Latvijos ir Estijos suverenitetą bei sienas.

Ženevoje vykusios derybos oficialiai bus užbaigtos, 2001 metais pasirašyta, Amerikos — Rusijos Nuolatinės taikos Vidurio Europoje sutartimi, „Perpetual Peace in Central Europe“ (PEPECE). Prie šios sutarties savo parašais vėliau prisidės dar 17 Europos valstybių, jų tarpe ir Lietuva, Latvija, Estija.

Yra ir kita labai reali galimybė. Kosovo karui pasibaigus, Lietuva, Latvija ir Estija dar nėra NATO narės. Visų pirma Estijoje ir Latvijoje, kur didelės rusų etninės mažumos, 2001 m. rusai pradeda bruzgėti. Po kiek laiko tas bruzgėjimas persimetą į Lietuvą. Be abejo, žodžiais, ištekais bei kaltinimais pasaulinėje arenoje tas mažumas remia Rusiją. Prie Kazlų Rūdos nuo bėgių nuvirsta į Kaliningrado sritį lekiantis, rusų karinis traukinys... NATO valstybės su mažu nerimu stebi padėtį Baltijos kraštuose, bet, visų pirma, kaip ir Kosovo, rū-

pinasi žmogaus teisių apsaugojimu ir (pasimokę Kosovo) dar nesiima Lietuvos, Latvijos bei Estijos bombarduoti iš oro. Pagaliau po dar kelių provokacijų, 2003 m. sprogs ta Rusijos kantrybė ir Estijos, Latvijos bei Lietuvos lygumas per penkias valandas pervaziuoja rusų tankai. Savo tankų panaudojimą pasauliui Rusija paaiškina 1999 m. Kosovo karo precedentu, humanistiniais motyvais. Iš Maskvos perduotos žiniose matome, kaip tankus su geleimis sutiko tautinių mažumų grupelės. NATO kraštai ir Jungtinės Tautos pasidžiaugia regiono nusistovėjusia padėtimi ir ragina Rusiją atitraukti savo karines pajėgas.

Savo kadenciją prieš kelis mėnesius pabaigęs, Vilniuje tebegyvenęs, prezidentas Valdas Adamkus laikinai išvyksta į Ameriką. Lietuvių svarami Konstitucijos pakeitimo projektai, jų tarpe atsakant valstybinės lietuvių kalbos (14 str.), nes gyventojų mažuma lietuviškai nemoka; V. Kudirkos himno (16 str.), nes kosmopolitiniai nusiteikusioms mažumoms Lietuva nėra tėvynė ir kt.

Amerikos ir Lietuvos istoriniams ryšiams paminėti Vilniuje kovo 30 d. atidengta atminimo lenta Vašingtono. Nuotr. Eltos

LAKS — 75-ERI METAI

Šių metų kovo mėnesį Lietuvoje buvo iškilmingai paminėta graži data — Lietuvos atsargos karininkų sąjungai (LAKS) — 75-eri metai. Ši patriotinė sąjunga jungia kelis šimtus Lietuvoje gyvenančių karininkų, įvairaus amžiaus ir likimų: laisvės kovų dalyvių, Lietuvos kariuomenės kūrėjų, išlikusių gyvų po koncentracijos lagerių ir Sibiro tremimų, nenukankintų KGB kamerose. Mūsų tikslas — plačiau apjungti lietuvių karininkus, gyvenančius ne Lietuvoje. Jau atidaromas LAKS skyrius Jėkagoje. Aktyviai pradėjome bendradarbiauti su analogiškomis Lietuvos valstybių organizacijomis. Planuojame tapti asocijuota tarptautinės organizacijos nare.

Tačiau svarbiausias mūsų tikslas — visas jėgas, žinias ir profesionalią patirtį skirti valstybės vardan. Todėl jau dabar sėkmingai vyksta bendravimas (susitikimai, bendri renginiai) su giminingomis patriotinėmis organizacijomis, kurių gretose buvo ir yra karininkų. Tai Lietuvos 1941 m. Sukilėlių sąjunga; Lietuvos Kariuomenės karių, nukentėjusių nuo sovietinio ir nacistinio genocido, sąjunga; Tėvynės vietinės rinktinės sąjunga, Lietuvos Laisvės kovų sąjunga; Šaulių sąjunga. Mes stengiamės, kad mūsų visų jėgos būtų sutelktos (o ne išskaidytos kaip ligi šiol), darbui auklėjant dabartinius karinius, Lietuvos jaunimą patriotiškumo

dvasia, aktyviau dirbti, atkuriant Lietuvos kariuomenės tiesą. Jau aktyviai dirbama, ruošiant išleisti Lietuvos karininkų enciklopediją (nuo 1918 metų iki šių dienų).

LAKS sąjunga buvo atkurta 1989 m. lapkričio mėnesį. Ats. plk. A. S. Kairio, pradėjusio šį darbą 1988 m. sovietinio po grindžio metais, iniciatyvos dėka. Drąsaus ir nuoseklaus atsargos ir dimisijos karininkų darbo dėka buvo įkurtas ir Krašto apsaugos departamentas (1990 m. balandžio 25 d.). Paminėsiu tik keletą jų — LAKS ir Lietuvos kariuomenės atkūrėjų: A. Vaitkaitis, N. Vidrinskas, J. Krakauskas, A. Malijonis, J. Pauzolis, A. Verksnys, A. Keblikas, A. Maslauskas. Veikiant po Sąjūdžio vėliava, kartu su tauta atgimė ir valstybė, ir kariuomenė.

Į šį iškilmingą minėjimą buvo atvykę buvę ilgalaikis VLIKo pirmininkas, Seimo narys dr. Kazys Bobelis, Nepriklausomybės akto signataras S. Pečiūnas, Lietuvos kariuomenės vadas gen. J. Andriškevičius (kvietėme ir KAM viceministrus E. Simonaitį, J. Kronkaitį, gen. insp. A. Garsį, bet nedalyvavo). Pasveikino, trumpai dalyvavo, KA ministras Č. Stankevičius. Salėje griaudėjo plojimai po Lietuvos Respublikos prezidento, vyriausiojo ginkluotųjų pajėgų vado, Valdo Adamkaus gražaus sveikinimo ir apdovanojimų, kuriuos įteikė prezidentas.

to padėjėjas kariniais klausimais plk. Algis Vaičiūnas.

Mūsų, LAKS sąjunga, įsteigė Garbės nario pažymėjimą ir ženklą, kuriais tą vakarą apdovanojome Lietuvai nusipelnčius žmones: prezidentą Valdą Adamkų, dr. Kazį Bobelį, monsijorą Alfonsą Svarinską, Seimo narį S. Pečiūną, vyr. kariuomenės kapelioną Alfonsą Bulotą. Daug garbių vyrų, vertų šio garbingo vardo, yra ne tik Lietuvoje, bet ir gyvenančių užsienyje. Taigi norėtume palaikyti glaudesni ryšį su jumis, gyvenančiais, likimui lemus, ne gimtoje žemėje.

Kaip minėjau, jau atkuriamas LAKS skyrius Čikagoje, net Australijoje. Tokią galimybę numatome, pakeičiant ir papildant mūsų įstatus. Šiuo metu išrinkus naują, darbą LAKS vadovybę ir centro valdybą, mes labai suintensyvinome veiklą. Norėtume, kad ir jūs prisidėtumėt prie mūsų veiklos, ypač atkuriant istorinę teisybę, nukreipiant visas jėgas vardan Lietuvos ateities ir vienybės. Stengiamės visomis išgalėmis išlaikyti ir populiarinti kol kas vienintelį Lietuvoje istorinį — karinį žurnalą „Kardas“.

Tautiečius karius sveikinu su LAKS 75-ėčiu, o visus tautiečius — su Šv. Velykomis. Sveikatos ir vienybės!

Ats. plk. lt. Jonas Užurka

Lietuvos atsargos karininkų sąjungos pirmininkas, Lietuvos kariuomenės kūrėjas

Auksinio NATO jubiliejaus proga...

Donutė Bindokienė

Po gausybės perspėjimų, tarptautinio spaudimo, tvirtų sankcijų Šiaurės Atlanto valstybių sąjunga (NATO) pagaliau nutarė ginklu priversti Jugoslaviją gerbti Kosovo provincijos albanų pilietines ir apskritai žmogaus teises, liautis vykdyti „etninį valymą“, kuris pastaruoju metu jau virto tikru genocidu. Stovėdama ant 50 metų gyvavimo sukakties slenkčio, NATO sukaupė šiai operacijai pritariančių (ne visos NATO narės sutiko jungtis) valstybių tulką ir kovo 24 d. pradėjo bombarduoti bei apšaudyti tolimų skrydžių raketomis įvairius karinius įrengimus Jugoslavijoje ir Kosovo provincijoje. Dalyvauja: 400 JAV lėktuvų, 4 karo ir du povandeniniai laivai; aštuoni Didžiosios Britanijos lėktuvai, vienas povandeninis laivas; beveik 30 Prancūzijos lėktuvų, o, be to, dar nemažai lėktuvų iš 10 kitų NATO narių...

Kol kas nepasiektas norimų rezultatų, nes Jugoslavijos prezidentas nelinkęs nusileisti. Priešingai: serbų kariniai daliniai sustiprino teroro veiksmus visame Kosove ir sistematiškai vykdė albanų kilmės žmonių naikinimą. Nors užsienio korespondentai nuo pat NATO puolimų pradžios iš Jugoslavijos ir Kosovo yra išvykę, o bet kokias žinias perduoti į užsienį griežtai draudžiama, bet vis tik ir pro tuos draudimus išsprūstančios smulkios nuotrupos sukelia pasibaisėjimą.

Pabėgėlių iš Kosovo vargas, ašaros, siaubas, apie kurį jie pasakoja užsienio žurnalistams, ne vienam mūsų tautiečiui, Antrojo pasaulinio karo pabaigoje turėjusiam patirti pabėgėlio dalį (ypač buvusiems vaiko amžiaus) vėl išminties dulkę iškelia anų dienų baisumus. Mes galime suprasti, ką jaučia albanai, kai visas jų gyvenimas sugriautas, kai vargiai gales grįžti į gimtinę ir ten vėl saugiai jaustis, net jeigu Jugoslavija sutiks pasirašyti paliaubų sutartį. Jeigu Kosovo provincija ir toliau liks Belgrado valdžioje, be abejo, bus atrasta subtilesnė būdų albanų kilmės žmonėms apsunkinti gyvenimą.

Amerikos vyriausybė šiuo metu jaučiasi, tarytum nutvėrusi tigrą už uodegos: sunku išlaikyti, bet daug pavojingiau paleisti. Pradėtieji puolimai turi būti tęsiami, nes juos dabar nutraukti reikštų NATO kapituliaciją ir Belgrado laimėjimą. Antra vertus, JAV Kongresas — ir nemaža garsiausiųjų dalis — vis garsiau

pasisako prieš įsivylimą į naują karinį konfliktą Europoje, kuris pareikalautų nemažai pinigų ir, be to, gali kainuoti savo karių gyvybių. Laime, kad numušto JAV lėktuvo lakūnas buvo išgelbėtas, bet visuomet tikėtis tokios laimingos pabaigos būtų naivu.

Nors Rusija turi pakankamai savo krašto vidaus bedų, bet neiškenčia „trigražio nepriedėjusi“ prie NATO veiksmų Jugoslavijoje. Nėra abejonės, kad Maskva jaučia sentimentų „broliams slavams“ ir jau anksčiau, kai liepsnojo karas Bosnijoje-Herzegovinoje, stoji serbų pusei, bet tos simpatijos nieko bendra neturi su politika ar Maskvos-Belgrado santykiais apskritai. Tačiau Rusijos vyriausybė jau negali praleisti labai geros progos pabrukti prieš plaukus NATO, Amerikai ir kitiems vakariečiams, kurie, jos nuomone, per mažai finansiniai padeda, per daug reikalauja ir, neat-sizvelgdami į Kremliaus protestus, vis tiek plečia NATO rytų link.

Blaivesnio galvojimo JAV politiniai sluoksniai netiki, kad Rusija imtųsi griežtesnių priemonių prieš NATO veiksmus Jugoslavijoje, nors pats ministras pirmininkas Primakov yra užsiminęs, kad rusiški ginklai bus siunčiami serbams, padedant jiems tuo būdu apsiginti nuo „NATO agresijos“. Iš tikrųjų jau minima, kad Azerbeidžane sulauktyti keli Rusijos naikintuvai, skirti Jugoslavijai.

Prezidentas Clinton šiuo metu atsideręs galbūt net keblinesėje padėtyje, negu dėl santykių su Monica Lewinsky ir vykusio teismo Senate. Respublikonams nepavykus jo iš-krapštyti iš Baltųjų rūmų, pasigirsta vis garsesnis — tiesa, kol kas užkulisinis — murmėjimas, kad Clinton rizikuoja Amerikos karių saugumą ir leidžia milžiniškas sumas pinigų, kuriuos būtų galima panaudoti krašto viduje (gal paminėti Kongreso narių bei senatorių atlyginimą?). Kad serbų smurtas Kosove šaukia danguis keršto, kažkaip pamirštama partiniuose ginčuose ir smulkiuose kasdienybės reikaluose. Šiandien jau visiems aišku, kad padarytas didžiausias nusikaltimas prieš žmoniškumą, kai pacioje pradžioje nebuvo sustabdytas Hitleris, Stalinas ar jiems tolygūs kraugeriai. Jeigu iš istorijos nieko kito nebus pasimokyta, tai bent nebekartoti prieš II pasaulinį karą padarytų klaidų...

Kovo 24 d. „Lietuvos paštas“ išleido į apyvartą pašto ženklą, skirtą NATO įkūrimo 50-mečiui pažymėti. Ženklą sukūrė dail. Kostas Katkus. Nuotr. Eltos

„GRANDINĖLĖS“ REIKSMĖ IŠEIVIJOS LIETUVIŲ KULTŪROS GYVENIMUI

LIGIJA TAUTKUVIENE

Nr.11

Tėsinys

„Tėviškos žiburiai“ (1969.05.15) po koncerto Londone, Ont.: „Grandinėle“ sportininkų baliuje, balandžio 16 d. išpildė nepaprasto grožio programą ir vakaro dalyviams paliko pasakišką įspūdį. Poros šimtų lietuvių apylinkės parengime buvo atlikti 500 asmenų. Dalyvavo ir eilė aukštųjų svečių. Visi nuolat kėlė jai ovacijas, gerėjos ir didžiavosi. (...) Yra tekę matyti šimtus „Blezingėlių“, bet, jei tektų pasirinkti, pasakytum, kad „Grandinėlės“ „Blezingėle“ pati išspindingiausia. Tikrai didingas ir pagarbos vertas vienetas. Kai rengėjai paprašė grupės vadovą L. Sagį nuotraukos, jis atsakė: „Savo asmeninių nuotraukų reklamai niekada nenaudoju. Nuopelnai priklauso jaunimui.“

„Kai sužinau, kad „Grandinėle“ beveik kas savaitę vyksta koncertuoti ir susikimšę viename autobuse tą patį dieną vėl leidžiasi į ilgą kelionę, įsitikini, kad tai

yra išskirtino darbštumo ir pasižventimo vienetas. Kai pamatiau išvargusius šokėjus, sėdinčius beveik palubėje virš, sukratytus daiktų, nubraukius ašarą ir pasakiau: šitokios grupės negalima nemylėti ir negali, nereikšti jai priklausantis pagarbos. Šie du žodžiai geriausiai tave, „Grandinėle“, apibūdina: tu... kukli ir didinga!“ (pasirašo — D.E.).

„Tėviškos žiburiai“ (1969.06.26) straipsnyje „Universiteto profesorai apie lietuvių“ papildė mūsų žinias apie koncertą Londone, Ont. Jį stebėjo net penki Vakarų Ontario universiteto profesorai su žmonomis. Profesorų vardu „Grandinėlės“ ir koncerto rengėjams žodį tarė istorikas dr. A. E. MacKenzie, studentų dekanas pavaduotojas. Pasakęs „Labas vakaras“ lietuviškai, padėkojęs už pakvietimą, o „Grandinėlei“ už programą, jis pasakė: „Dauguma Vakarų Ontario universiteto profesorų laikosi pažiūros, kad universiteto teikiamas mokslinimas turi remtis ne vien universiteto aplinka, geromis knygomis ir profesūra, nes vienas kito supratimas neįgyjamas. Studentai turi keliauti, mokyti kituose pasaulio kraštuose ir patys ten mokytis. Universitetas susiduria su daugeliu kultūrų, tačiau šį vakarą, aš turėjau galimybę pirmą kartą matyti fragmentą lietuviškos kultūros. „Grandinėle“ buvo įspūdinga, didinga.“ MacKay — teisių fakulteto dekanas — „Aš galėčiau žiūrėti valandomis. Tikrai gražu. Visos Kanados kadetų vyriausiosios būstinės Otavoje

direktorius E. J. McLeod taip pat jis yra ir studentų paskolų bei premijų tvarkytojas su susizavėjimu kalbėjo: „Koks didingas pasirodymas!“

„Dirva“ (1969.05.23) po koncerto Baltimorėje: „Stacių žiūrovų stovėjo ne tik prie durų, kaklus kiek gėdami tiesė ir vidun netilpusieji (...) „Grandinėlei“ nereikėjo nei pranešėjo, nei didesnių tarp atskirų šokių tarpų. Vientisinė srove vienas paveikslas pynėsi su kitu (...) Iš viso pasakta 15 atskirų dalykų, suskirstytų į dvi dalis. Ne visi jie atstovavo tikruosius mūsų tautinius šokius ir aprangą. Ypač laisvai „nustilizuoti“ programos septinto dalyko — Jaunimo žaidimo drabužiai, kurie ten vadinami „contemporary costumes“ (...) Baltimoriečiai, ypač vietos lietuviai studentai buvo pasirodę šokėjus apnakvydinti, kad galėtų su jais ilgiau pabendrauti. Tačiau sambūrio vadovas L. Sagys iš savo budrios globos nenorėjo jų paleisti. Tą patį vakarą, šeimininkų nuosirdžiai pavaišintus, išsigabeno Vašingtono link. (...) Apie Lithuanian Folk Dancers“ atvykimą Baltimorės pranešė vietinis dienraštis „The News American“. Jo kultūrinio skyriaus redaktorius pageidavo sambūrio didesnės nuotraukos, kurią ketino nemokamai įdėti. Deja, šia proga pasigarsinti amerikiečių tarpe rengėjų nepasistengta pasinaudoti.“

Koncertiniam sezonui baigiantis, dar įvyko keletas koncertų ir birželio 6 d. surengtas pasilinksminimo vakaras YMCA salėje. Jo metu buvo pagerbti 1969 metų

abiturientai — „Grandinėlės“ dalyviai. Šiais metais jų buvo net dvylika: Dalia Zyltė ir Paulius Alšėnas baigė universitetus, Kristina Azelytė, Kristina Janke, Roma Jasinevičiūtė, Dalia Juodenaitė, Dalia Kavaliūnaitė, Raminta Vaitėnaitė, Edmundas Čepas ir Rimas Čepulis baigė gimnazijas, Ona Kliorytė ir Eglė Žygaitė gavo liuanistinių mokyklų baigimo diplomus. Kiekvienam įteikta „Grandinėlės“ chronologijos knyga, papuošta V. Čyvo pieštais originaliais viršeliais ir įrašu. Būta ir netradicinių, linksmy apdovanojimų, pvz., balsavimo būdu išrinkti draugiškiausi, tvarkingiausi, geriausiai šokantys, geriausiai valgantys ir t.t.

Birželio 18 d. įvyksta ir paskutinė sezono repeticija. Susumuojami rezultatai — pavasari „Grandinėle“ nukeliavo daugiau nei 2.000 mylių, daugiau nei 3.000 žiūrovų stebėjo jos koncertus. Metų laikotarpį net 16.126 darbo valandos praleistos repeticijoje, 28 naujai paruošti šokiai. Iš viso keliauta per 4.000 mylių. Nuo pat susikūrimo pradžios koncertuota 140 kartų stambiųjų renginiuose, kurių 70 — kitatautiams. Tiek laiko jaunimui paaugojo L. Sagys, jam talkinančios A. Sagienė, A. Raulinaitienė, J. Pazemis ir kiti. Išrenkama ir nauja valdyba 1969/70 metų sezonui. Joje liko reikalus tvarkyti Kazys Razgaitis, Elena Razgaitytė, Vytautas Kliorys. Jiems pagalbon išrinkti du jauni, energingi jaunuoliai — Eglė Giedraitytė ir Vytenis Čyvas. (Bus daugiau)

ŠEŠTADIENIAIS, NUO DEVYNIŲ IKI PIRMOS

Prieš trisdešimt metų

Prieš beveik trisdešimt metų Rita, pagrindinė Nijoles Jankutės knygos „Nuo devynių iki pirmos“ herojė, lankė liuanistinę mokyklą Čikagoje ir galvojo, ar galima pasidaryti lietuviu nuo devynių iki pirmos tik šeštadieniais? Mergaitė vis dėlto nusprendė, kad tam reikia septynių dienų ir tokių puikių tėvų kaip jos – supratingų ir pasišventusių.

Savo dienoraštyje Rita rašė, kad mokykloje vaikai klausio tik tų mokytojų, kurių bijo arba kuriuos mėgsta, kad ir klausimą „kodėl lankai liuanistinę mokyklą?“, jie atsako „todel, kad tėvai liepia“. Ritos lietuvių kalbos mokytoja per kiekvieną pamoką „nužudydavo po rašytoją“, o štai istorijos mokytoja pamokomis mergaitę negalėdavo atsidžiaugti. Tarp savęs mokinukai dažnai kalbėdavosi angliškai, nes taip būdavo lengviau, greičiau, ir taip jie nesiskirdavo nuo kitų vaikų. Nors Rita savo dienoraštyje ir tvirtino, kad nėra nieko sunkiau, kaip būti amerikiete ir lietuvaite kartu, tačiau baigusi liuanistinę mokyklą, ji pati tapo liuanistinės mokyklos mokytoja ir žadėjo, kad nuo šiol jos šeštadieniai priklausys „lietuviškams be Lietuvos“. „Jei ir neišmoksiu jų lietuviškai kalbėti“, – sakė ji, – tai bent išmoksiu lietuviškai galvoti“.

„Lietuviškai iš Lietuvos“

Ar nustebtų šiandien ta pati Rita, atsidūrusi Čikagos liuanistinėje mokykloje, kuri įsikūrusi Jaunimo centre? Manau, kad nelabai. O gal ji čia ir mokytoja, pasivadinusiu kitu, ne rašytojos išgalvotu vardu?

Mokyklos dienos šuoliuoja panašiu ritmu – pamokos vyksta šeštadieniais, nuo devynių iki pirmos. Lietuviškai mokosi tokių pačių dalykų: lietuvių kalbos, geografijos, istorijos, tautinių šokių, dainavimo. Vienus mokytojus mėgsta, kitų ne. Tarpusavyje taip pat pasikalba angliškai, nes taip lengviau ir greičiau. Taip pat švenčia Vasario 16-ąją, Kūčias, Kalėdas. Paklausti sako, kad lanko šią mokyklą, nes nori susitikti su draugais, išmokyti lietuviškai, na, ir kad tėvai liepia.

Didžiausias pasikeitimas, kuris tikrai nustebtų mokytoją Ritą, tai faktas, kad mokyklos mokinukų dauguma jau ne „lietuviškai be Lietuvos“, o „lietuviškai iš Lietuvos“. Jų – net du trečdaliai. Nustebtų ir tai, kad beveik pusė mokyklos mokytojų – taip pat iš Lietuvos. O kaip gi Ritos nenudžiugintų dar vienos, naujos šventės – Kovo 11-osios, Lietuvos nepriklausomybės atstatymo dienos – atsiradimas?

Šeštadieninė rutina

I Čikagos liuanistinę mokyklą kiekvieną šeštadienio rytą šiais mokslo metais kelias 150 vaikų (ir jų tėvelių), 25 mokytojai ir mokyklos direktorė Jūratė Dovilienė. Beveik kas šeštadienį čia atvyksta ir tėvų komiteto nariai (jų yra devyni). Mokytojai susirenka į jaukų mokytojų kambarėlį, iš kurio visuomet kvepia kava ir sklinda moteriškas klegesys (vyru mokytojų, deja, tikrai du). Po truputį mokytojai ir mokiniai išsiskirsto į klases, nešini dienynais, knygomis, vadovėliais. Vaikai turi pažymių knygeles, į kurias rašomi pažymiai: 5 (labai gerai), 4 (gerai) ir t.t. Vertina-

mas ir vaikų elgesys (kai vaikai neklausio, eina pasikalbėti su drausmės direktore Maryte Ute). Iš viso mokykloje veikia net 14 klasių: kiškių darželis, vaikų ratelis, darželis, pirmas šeštas skyriai, septynta-dešimta klasė ir lietuviškai besimokančių klasė. Mokiniai, baigę 6 skyrius ir išlaikę egzaminus, gauna pažymėjimą, o baigę visas 10 klasių – baigimo atestatą. Beje, šis Čikagos liuanistinės mokyklos baigimo atestatas padeda stoti į universitetus – taip užskaitomi kai kurie mokymosi kursai. Kiekvienais metais mokytojai rengia skaitymo, rašymo ir meno konkursus. Čikagos liuanistinės mokyklos mokinukai taip pat dalyvauja ir švietimo tarybos rasiinių ir piešinių konkursuose, dažnai laimėdami premijas. Mokytojai savo mokinius moko pagal JAV LB švietimo tarybos parengtą programą.

Svarbu išsaugoti lietuviškumą

Užkalbinti tėveliai sakė, kad svarbiausia priežastis, dėl kurios jie leidžia savo vaikus į liuanistinę mokyklą – tai lietuviškos išlaikymas. Karolio, Adomo ir Jadvygos tėvelis Rolandas Jonavičius teigė, kad, jo manymu, jei žmogus yra tikras lietuvis, tai jis norės, kad jo vaikas rašytų, skaitytų ir bendrautų lietuviškai. Rolandas Jonavičius sakė, kad jis taip pat tikisi, jog jo vaikai čia susiras daugiau draugų. Mindaugas Bielskus, liuanistinę mokyklą leidžia net keturis savo vaikučius. Jis sako, kad taip nori juos orientuoti į lietuvišką aplinką, kultūrą. Živilės, Algio, Gedimino ir Indrės tėvelis mano, jog labai svarbu neprarasti savojo identiteto. Dalia Gedvilienė, liuanistinės mokyklos muzikos mokytoja, leidžia savo vaikučius į lietuvišką mokyklą, nes, mano, kad kiekvieno lietuvių pareiga neužmiršti savo kalbos. Dalia Gedvilienė norėtų, kad jos vaikai baigtų šią mokyklą, mokėtų gerai skaityti ir rašyti, ir jei grįžtų į Lietuvą, jiems nebūtų gėda, kad jie nemoka lietuviškai. Tiek laiko praleidę Amerikoje, jie galėtų būti naudingi Lietuvai.

Populiariausia svajonė

Beveik visų septyntokų įdomiausia istorijos pamokų tema – pasakojimai apie Lietuvos kunigaikštius. Dariui Aleksionui įdomu skaityti apie kunigaikštius ir partizanų, o Daniui Carauskui – apie tai, kaip karalius Mindaugas Lietuvą sujungė į vieną valstybę. Agnei Gedvilaitė labiausiai patinka istorija apie Birutę. Agnė jau trejus metus lanko liuanistinę mokyklą, bet visai norėtų sugrįžti į Lietuvą ir mokyti lietuviškoje mokykloje. Ji sakė, kad kai turės vaikų, juos irgi mokys lietuviškai (beje, taip teigė labai daug šios mokyklos mergaičių, kurių šis klausimas net nebuvo klausimas). Asta Lapinskaitė, septyntos klasės seniūnė, jau dvejus metus gyvena Amerikoje. Jai patinka lankyti šią mokyklą, nes čia jos draugės pažįsta Lietuvą. Asta sakė, kad Lietuvoje ir čia mokiniai elgiai panašiai, tik gal Lietuvoje vaikai mokytojų daugiau klausio, – čia kartais visai nenusėdi. Užaugusi Asta sakėsi norinti būti mokytoja.

Violeta Pakalniškienė, šios klasės auklėtoja, istoriją dėsto septyntai, aštuntai, devintai ir

Čikagos liuanistinės mokyklos mokinukai mėgsta fotografuoti savo mokyklos kieme. Nuotr. Vladas Žukauskas

dešimtai klasėms. Jos auklėja moki klase, septyntoji, – pati didžiausia aukštesniojoje mokykloje, joje – net 13 mokinių. Ir nors kalbos skirtumas tarp atvažiuosiučių iš Lietuvos ir čia gimusių jaučiasi, tačiau tarpusavyje bendravime skirtumų ji nepastebi. „Mūsų vienas tikslas – mokyti kalbos, istorijos, žinoti savo protėvių šaknis, – pasakojo V. Pakalniškienė, – na, o visų vaikų svajonė, ypač ti, kurie dar nebuvo Lietuvoje – ten nuvažiuoti.“

Mokytoja sakė, kad septyntokams įdomiausia – senovės Lietuvos istorija, senasis lietuvių pagoniškasis tikėjimas. Vyresnieji, dešimtokai, domisi sovietiniu laikotarpiu. Jie nori sužinoti, kas buvo ta blokada, kaip Lietuva buvo užtvirta, uždaryta ir kaip ne kiekvienas žmogus galėjo išvykti į užsienį, ne kiekvienas galėjo užsienio radijo žinią klausyti. Dešimtokams tokių dalykų labai sunku įsivaizduoti todėl apie tai – daugiausia klausimų.

„Užaugę būsite Lietuvos pagalbinkai“

Geografijos pamokoje tą šeštadienį geografijos mokytoja Hedvina Dainienė pasakojo apie Klaipėdą. Vaikai, įsiterpdami bandė vardinti, ką jie yra matę. Daug vaikų, pasirodė, jau buvo Lietuvoje. Julius Griauzdė sakė: „maniau, kad Lietuva negraži, bet kai ten nuvykau, ji man visai kitaip pasirodė, man ten patiko“. Jis sakė, kad lanko šią mokyklą ne tik todėl, kad jam tėvai liepia, bet ir kad pamatytų savo draugus, kurie kalba lietuviškai. Lina Dovilaitė irgi gyres, kad praėjusią vasarą buvo Lietuvoje, ir viskas buvo taip, kaip mokytoja H. Dainienė pasakojo. „Ten yra daugiau augalų, miškų, o Amerikoje – daugiau žmonių“, – sakė ji. Kristina Badaraitė, į Ameriką atvykusi prieš penkerius metus, sakė, kad ji geografijos pamokose mėgsta žiūrėti Lietuvos nuotraukas, o į Lietuvą nuvykusi, pamatyti tas pačias vietas.

Hedvina Dainienė geografiją ir grožinį skaitymą dėsto jau 12 metų. Ji sakė, kad jos tikslas čia – įtikinti vaikus, kad Lietuva yra nepaprastai graži šalis. „Sakau jiems, kad užaugę jūs būsite Lietuvos pagalbinkai, o gal net Lietuvos prezidentai“, – pasakoja ji. Mokytoja yra įsitikinusi, kad vaikai bus dėkingi savo tėvams, kurie leidžia juos į liuanistinę mokyklą, bus dėkingi ir mo-

kytojams. Ji prisiminė vieną atvejį, kuris jai praėjusią vasarą nutiko Lietuvoje. Vilniaus gatvėje prie mokytojos netikėtai pribėgo vienas jos buvęs liuanistinės mokyklos mokinys, kuris, pasirodė, dabar Vilniaus universitete tobulinasi lietuvių kalbą. Ar gali būti laimingesnė mokytoja, išgirdusi, kad jos darbas nebuvo veltui!

Lietuviška draugystė – ypatinga

Penktokai tą šeštadienį buvo parengę parodėlę. Trys neįsiskiriamos draugės Viktorija Biskytė, Luka Šaparnaitė ir Živilė Badaraitė – visos neseniai atvykusios iš Lietuvos, viena kitą pertraukdamos, pasakojo ir apie Lietuvą ir apie savo draugus čia. Viktorija sakė, kad Lietuva jai – šalis, kur visi yra draugai, kur visi vienas kitą myli ir gerbia, padeda vienas kitam kiek gali. Ji sakė, kad labai norėtų gyventi Lietuvoje, bet čia dabar kol kas truputį lengviau gyventi, čia daugiau vietos. Luka sakė, kad ji mokyklą ji ateina, kad nepamirštų lietuvių kalbos ir kad susitiknų su draugais. Lietuvoje labai jauku, ten jos namai, bet ir čia, mokykloje, linksmi. Kartais jos amerikiečiai draugai negali suprasti, ką ji su draugėmis kalba lietuviškai, tai būna linksmi! Živilė sakė, kad Lietuvoje jai viskas gražu – ir šventės, ir miestai, ir kaimai. Čia, į mokyklą, ji ateina, kad nepamirštų lietuvių kalbos ir pamatytų savo drauges.

Paulius Trimakas ateina į mokyklą, kad galėtų daugiau sužinoti apie Lietuvą, kad išmoktų padainuoti, pašokti. Jis gimė Lietuvoje ir čia atvažiuojo, kai buvo dvejų metų. Paulius sakė, kad įsivaizduoja, kaip ten, Lietuvoje, žmonės ruošėsi ekonominei krizei. Jis tvirtino, kad jo lietuviai draugai skiriasi nuo amerikiečių – lietuviai daug kantresni. Kai Paulius susipyksta su amerikiečiais, susikumdūuoja, tie labai supyksta, o štai šitie, lietuviai draugai, labai greitai atleidžia, jie labai kantrūs. Lina Aleksionas sakė einas į lietuvišką mokyklą, nes ir jo mama šeštadieninę mokyklą lankė. Jis sakė, kad jo lietuviai draugai protingesni negu amerikiečiai, amerikiečiai tiesiog pamišę dėl sporto, dėl futbolo. Lina sakė Lietuvoje būdavo dvi savaites ir jam patiko eiti į Trakų, Gedimino pili, būti su savo artimaisiais. Jis netgi sakė, kad užaugęs, norėtų Lietuvoje gyventi.

Mokykla – kaip mano šeima

Lietuvių kalbą trims klasėms, grožinį skaitymą bei kalbėjimą publikai mokykloje dėsto Rūta Jautokienė. Jos pamokoje dešimtokai tą dieną sakė, kad jie čia mokosi, kaip išraiškingai kalbėti, kaip gražiai skaityti. Aušra Brooks sakė, kad ji čia tikisi išmokti daugiau lietuviškų žodžių, o štai Dainia Valaitytė manė, kad šioje pamokoje pramoks geriau kalbėti ir pasitikėti savimi. „Aš niekada nebuvo Lietuvoje, – tęsė savo mintį Daina, – bet įsivaizduoju, kad Lietuva yra labai graži ir puiki šalis, pilna miškų ir kalnų, kaip kad pasakoja visi eilėraščiai ir pasakos. Ji sakė, kad nori lankyti šią mokyklą todėl, kad išlaikytų savo lietuviškumą. Ši mokykla daug mažesnė negu amerikiečių, tačiau, pasak Dainos, visi žmonės, čia ją supantys, yra kaip jos šeima.

Živilė Bielskutė prisipažino, kad ji jau pabuvojo Lietuvoje. „Man patiko ten, – sakė ji, – bet Lietuvoje buvo visai kitaip negu Amerikoje. Žmonės ten kitaip gyvena, kitaip bendrauja, buvo sunku priprasti“. Vienintelis vyras šioje klasėje Renius Padalino teigė, kad jam šioje pamokoje labiausiai patinka skaityti ir, žinoma, susitikti su draugais. Beje, Rūtos Jautokienės mokiniai kiekvienais metais skaito N. Jankutės knygą „Nuo devynių iki pirmos“, rašo rašinėlius apie pagrindinę veikėją ir džiaugiasi, kad savo gyvenimą gali palyginti su ankščiau mokyklą lankiusiais mokinukais.

Mokytoja Rūta Jautokienė gyrė savo vaikus ir vadino juos idealistais. Ji sakė, kad daug vaikų čia, lietuviškose šeimose, gimusių nelanko mokyklos. Tačiau labai gaila, kad yra dešimčių dešimtyų, o gal ir šimtų šimtų neseniai iš Lietuvos atvykusių vaikų, kurie taip pat čia neateina. „Kiek man teko patirti, – sakė ji, – tėvai, atvykę iš Lietuvos, teigia, kad jų vaikai gerai moka lietuviškai, ir jiems mokykla nereikalinga. O, žiūrėk, vieneri, dveji, treji metai praeina, ir tų vaikų kalba pradeda lygintis su amerikiečių vaikų kalba, jie negirdi tų taisyklių, nesimoko Lietuvos istorijos, geografijos, kalbos, kas yra ne tik įdomu, bet ir naudinga žinoti“.

Viskas priklauso nuo tėvų

Apie šią, gan tipiską, situaciją, dažnai susiklostantią neseniai atvykusių šeimose, pasakojo tėvų komiteto narė Dalia Badaraitė. Ji sakė, kad dažnai kai kurie žmonės, atvažiuoję iš Lietuvos, neleidžia vaikų į liuanistinę mokyklą, nes tiesiog paniršta į buitinius rūpesčius, ir darba. Visiems pradžia būna sunki. Praeina metai, kiti, tėvai ramina save, kad štai jau nuo kitų metų savo vaiką leisime, šeštadieniais nebereikės dirbti, galbūt jau būsim, kaip sakoma, atsistoje ant kojų. Ir kas atsitinka? Pasirodo, kad po metų vaikas jau nebenori eiti į lietuvišką mokyklą. Arba atėjęs į mokyklą, jis jau negali kartu eiti su savo draugais, nes yra atsilikęs moksle. Vaikas tėvams pareiškia, kad į mokyklą neis, ir tėvai nusileidžia.

Tėvų komitetas supranta, kad mokslo vieneriems metams liuanistinėje mokykloje kainuoja nemažai – 350 dolerių (reikia mokėti ir už vadovėlius). Tai gali būti tikrai didelė suma neseniai atvažiuosiuos lietuviškiams. Tėvų komitetas norėtų pranešti, kad pirmus metus besimokantiems mokinukams yra su-

SKELBIMAI

Įvairūs

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVERTŲ IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Of. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

STASY'S CONSTRUCTION
Stalūs darbai, rūsų, vonių ir virtuvų įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; "sidings", "soffits", "decks", "gutters", plokštės ir "shingle" stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.
S. Benetis, tel. 630-241-1912.

Puikus kambarys, sveikas maistas, miela širdinga priežiūra. Visa tai rasite Apolonijos namuose, kuriuose jaučiatės tarsi savo šeimoje. Kaina daug žemesnė, nei globos namuose. Skambinkite tel. 708-387-2067 Apolonijai.

MAJOR MANUFACTURER ON SOUTHSIDE
Looking for • Machinists
• Grinders & Assemblers.
1st & 2nd shifts, full time permanent positions. Exc. pay based on exp. Must be able to communicate in English. Call: Kristen or Jason
1-800-416-8662
Must have own transportation.

Namų valymui reikalingos moterys, turinčios savo transporto priemones.
Tel. 815-464-7146
arba 815-464-0261

Išnuomojamas 2 mieg. butas Marquette Rd. apylinkė porai arba vyr. amžiaus žmonėms.
Tel. 773-476-3677

Parduodamas 2 aukštų mūrinis namas Kaune, ramioje, gražioje vietoje, prie sporto halės, Zaliakalnyje. Namas statytas 1992 m., 300 kv.m. bendras plotas, 190 kv.m. gyvenamasis plotas; visos komunikacijos; 6 arai žemės.
Kaina \$87,000 - \$70,000.
Tel. 323-665-9602

Nekilnojamo turto

GREIT PARDUODA
RE/MAX REALTORS
(773) 590-4265
(708) 425-7160

RIMAS L. STANKUS
• Greitas ir sąžiningas pataravimas
• Nuosavybės įkainavimas veltui
• Perkame ir parduodame namus
• Pensininkams nuolaida

Realmart Realty Group Inc.
6602 S. Pulaski Rd.
Chicago, IL 60629

BALYS BUDRAITIS
Broker Associate
Patarnauja įvairių nuosavybių pirkime bei pardavime, mieste ir priemiestuose. Suinteresuoti skambinkite
BUDRAITIS
Box 773-585-6100 Pager 312-308-6397
Fax 773-585-3997

ALANTA FINANCIAL CORP.
3240 N. PULASKI RD.
CHICAGO, IL

Išleiskite automobilio?
• padėsite pigiai nusipirkti iš varžytinių;
• maži mėnesiniai mokesčiai, norint pirkti išimokėjimui;
• nėra kredito istorijos? Ne problema!
• automobilių draudimas geriausiomis sąlygomis.
Kreipkitės:
Arūnas, tel. 773-205-7702.

Kaune parduodamas 3 mieg. bt.
Naujai atremontuotas, nauji baldai. Skambinti
Kerčiams, tel. 323-644-1824

Jūs sulaukėte garbingo amžiaus. Gyvenimas iškėlė naujų problemų, kurias išspręsti vieną esate nepajėgūs. Nenusiminkite, pagalvą rasite paskambinę tel. 708-387-2067 Apolonijai.

DRAUGAS informuoja: DRAUGAS informuoja:

DRAUGAS išsijungė iš Lietuvos jungtis.

DRAUGAS liuanistinės mokyklos draugas!

Prenumeruokime ir skaitykime „DRAUGĄ“.

„DRAUGA“ atmintime savo testamentu.

teikiama nuolaida. Jei mokyklą lanko du ar trys vaikai, tėveliai taip pat moka mažiau. Mokytojai ypač laukia tėvelių pagalbos, rengiant įvairius renginius, šventes, organizuojant mokinių registraciją.

Geriausia pamoka

Taigi kokių mokymosi rezultatų pasiekia tie, kurie uoliai, kas šeštadienį mina lietuviškos mokyklos slenktį? Kristinos, Živilės ir Sandros mama Dalia Badaraitė pasakoja, kad kai jų šeima atvažiuojo prieš penkerius metus, jos trys dukros buvo mažos, ne-mokejo nei skaityti, nei rašyti, išskyrus vyriausiąją dukrą, kuri jau buvo baigusi pirmąją klasę Lietuvoje. Jaunesniosios dukros dabar puikiai skaito ir rašo, siunčia laiškus močiutėms. Be, abejoj, jos kartais daro ir klaidų, bet mokykla dar nebaigta – viskas prieš akis. Daivos Miliūnienės mažajai dukrelei, kai čia atvyko, buvo 5,5 metų. Jeigu ne mokykla, sako mama, jos dukra jau būtų nebesėkėjusi lietuviškai arba sėkėjusi labai silpnai. Vaikų tėveliai sako, kad galbūt ir norėtų stipresnio mokymo lygio, tokio, koks yra Lietuvoje, tačiau supranta, jog tai labai sunku pasiekti, nes vis dėlto vaikai į mokyklą eina

tik vieną kartą per savaitę. Geriausia lietuviška pamoka, daugelio tėvelių nuomone, – tai kelionė į Lietuvą. Nuvežus vaikus ten, ne tik pagerėja renginius, šventes, organizuojant mokinių registraciją.

Į mokyklą – žinių ir draugystės

Čikagos liuanistinės mokyklos direktorė Jūratė Dovilienė, irgi liuanistinės mokyklos auklėtinė, šiai mokyklai vadovauja jau septynerius metus. J. Dovilienė svarbu, kad mokiniai tėveliai suprastų, jog lietuvių kalba – „neuzburtas“, jeigu jos nepuositeli, jeigu nekrepši į ją dėmesio, ji dingis. Tokiu būdu nautėjimas vyksta labai greitai, daug greičiau, negu žmonės įsivaizduoja.

Mokytojai, kurie ateina dėstyti į liuanistinę mokyklą, direktorės žodžiais tariant, turi labai mėgti vaikus, turi norėti jiems atiduoti savo laisvalaikį, turi turėti žinių, mokėti bendrauti su kitais žmonėmis su šypsena, su meile. Vaikai mokykloje susirenka įvairiausi – vieni yra paklusnūs, o su kitais reikia pasikalbėti, išpašyti, kad kažką padarytų. Geriausiai išpašyti geruoju, o ne piktuju.

(Nukelta į 5 psl.)

JUNO BEACH, FL

DR. ADOLFO DAMUŠIO
KNYGOS SUTIKTUVĖS

Vasario 9 d. po pabendravimo pietų, dalyvaujant dr. Adolfui Damušui ir Jadvygai Damušienei bei dideliui būriui Pietų Floridos lietuvių, įvyko A. Damušio knygos „Lithuania Against Soviet And Nazi Aggression“ sutiktuvės. Dr. Vytautas Majauskas susirinkusius supažindino su A. Damušio gyvenimu ir su pačia knyga. Knygos pasirodymas sutampa su šiais metais Lietuvoje paskelbtais Laisvės kovų metais, kuriuos ruošiamasi iškilmingai paminėti, tad knyga apie Lietuvos rezistenciją, ypač anglų kalba, yra labai reikalinga.

A. Damušis knygos įžangoje sako, kad niekada negalvojo tapti politiku. A. Damušis norėjo dėstyti universitete, tačiau pats gyvenimas įtraukė jį į politiką. A. Damušis priklausė krikščioniškai visuomenininkų-politikų grupei, kurie baigė mokslus Lietuvoje ir gilinoti studijas Vakaruose. A. Damušis yra Lietuvos katalikų mokslo akademijos narys, buvęs Ateitininkų federacijos vadovas.

A. Damušio kaip visuomenininko dovana Lietuvai yra „Dainavos“ stovyklos įkūrimas Michigano valstijoje, netoli Detroito. „Dainavos“ stovykloje yra pabuvoję tūkstančiai vaikų ir jaunimo iš Čikagos, Clevelando, Detroito ir kitų vietovių. Čia ir dabar stovyklauja ateitininkai, skautai, vyčiai ir kitos lietuviškos organizacijos, net amerikiečiai.

Į politiką A. Damušį pašaukė pats gyvenimas. Jis yra vienas iš 1941 m. sukilimo organizatorių, buvo tos vyriausybės pramonės ministras, vėliau VLIKo vicepirmininkas, politinis kalnys, kalėjęs Vokietijoje. A. Damušis už savo veiklą yra apdovanotas Vycio kryžiumi.

A. Damušis studijavo chemiją, Lietuvoje apgynęs doktoratą. Universitete pradėjo dėstyti, būdamas asistentu, vėliau tapo docentu ir prieš paliekančią Lietuvą — buvo chemijos fakulteto dekanas. A. Damušio svajonė buvo sukurti mūrinę Lietuvą. Prie Akmenės jis jau buvo suradęs ir tinkamą medžiagą gaminti cementui, tačiau okupacija sutrukė įvykdyti šį planą.

Kaip žmogus A. Damušis yra labai ramus, sukalbamas, taupas žodį. 1998 m. 90 metų sulaukęs A. Damušį pagerbė Lietuvos Mokslo akademija.

A. Damušio knyga yra labai reikalinga, nes apie 1940-1990 metų laikotarpį turime labai mažai dokumentuotų studijų. Garbusis visuomenės veikėjas, ruošdamas „Lithuanian against Soviet and Nazi Aggression“ knygą, daug metų rinko žinias, kaupė dokumen-

tus vokiečių karo archyvuose Berlyne, Ludwigshafene, National Library of Congress Vašingtone, Genocido studijų centre Vilniuje. Kai kurie iš tų dokumentų yra panaudoti ir knygoje.

Knygos įvade A. Damušis pateikia trumpą Lietuvos istorijos santrauką. Knyga pradeda pirmąją sovietų okupaciją, dokumentais išryškinti Vokietijos tikslai Baltijos šalyse. Aprašytos ir Švedijoje, Šveicarijoje ir kitose šalyse dirbusių Lietuvos diplomatų pastangos informuoti pasaulį apie įvykius Lietuvoje.

Knygoje paliestas 1941 m. birželio 23 d. sukilimas, vyriausybės sudarymas, vokiečių užmačios sudaryti lietuvių legioną, lietuvių atsikąymas tai daryti. Iškeliama didelis Lietuvos pagrindinio spaudos nuopelnas priešintis abiem okupacijoms. Idomu pastebėti, kad Palm Beach apylinkėje gyvena vienas iš pagrindinių laikraščių redaktorių, kartu su A. Damušiu kalėjęs Jonas Mildazis.

Per knygos „Lithuania against Soviet and Nazi Aggression“ sutiktuvės Juno Beach, FL, kalbą autorius dr. Adolfas Damušis.

Nuotr. Jono Garlos

Knygoje aptariamas VLIKo atsiradimas, Plechavičiaus internavimas. Aprašyta ir Pirciupio tragedija, kurios metu rusų desantininkai nušovė 5 vokiečių kareivius, o vokiečiai keršydami, sunaikino visą kaimą.

Aprašyta antroji sovietų okupacija, trėmimai, kolchozai, partizanų kova prieš pavergėją. Minimieji partizanai — herojai kaip Lukša, Ramanauskas, Žemaitis. Iškeliama faktas, kad daug partizanų žuvo savųjų išduoti, minimi dr. Markulis ir Deksnys, išdavę savo draugus.

Remiantis A. Damušio apskaičiavimais, kurie sutinka su kitų mokslininkų duomenimis, Lietuva per okupacijas ir karą bei trėmimus prarado daugiau kaip 1 milijoną žmonių arba 27% visų gyventojų.

Knygoje iškeliamas ir žydų klausimas, pastebinti, kad visi įsakymai buvo vokiečių ir kad Lietuvoje buvo daug žmonių, kurie stengėsi žydams padėti.

Rašoma ir apie naujus vėjus, „papūtusius“ po Stalino mirties: atsiranda tikintiesiems ginti komitetas, Katalikų bažnyčios kronika, pagrindžio se-

LB „Spindulys“ ansamblio nariai sveikina ansamblio krikštą tėvą prel. Joną Kučingį gimtadienio progoje. I eil. iš kairės: D. Varnaitė, D. Zemaitaitė, D. Augutė-Seola, A. Kudirkaitė; II eil.: mokyt. S. Barysienė, prel. J. Kučingis, D. Varnienė („Spindulio“ vadovė), muz. V. Ralys ir S. Žemaitaitis.

minarija, Helsinkio komitetas, Lietuvos laisvės lyga.

Knyga baigiama 1990 metais, Gorbaciovo apsilankymu Vilniuje ir poeto B. Brazdžio- nio ir jo šeimos atvykimu į Vilnių, jų entuziastingu sutikimu.

Baigus V. Majausko pranešimą, A. Damušio buvo sudainuota „Ilgiausių metų“ ir jis paprašytas tarti žodį.

A. Damušis padėkojo V. Majauskui už knygos pristatymą ir išklė skirtumą tarp anų laikų ir dabartinės Lietuvos.

1941 m. sukilimo metu iniciatoriai dirbo labai vieningai, nebuvo jokio skirtumo tarp ūkininkų, darbininkų ar intelektualų, niekas nenorėjo sau jokio pasipelnymo. Lietuvoje dabar yra daug sunkesni laikai, nes labai daug kur vyrauja materializmas, nesugyvenimas. A. Damušis palinkėjo Floridos lietuviams ir toliau dirbti, nepamirštant Lietuvos ir jos žmonių.

A. Damušio baigus kalbėti, daug kas įsigijo „Lithuania Against Soviet and Nazi Aggression“ ir čia pat prašė autografo. (Adolfas Damušis, „Lithuania Against Soviet and Nazi Aggression“). The American Foundation for Lithuanian Research, Inc. 1998.)

Dalia Augūnienė

LOS ANGELES, CA

LOS ANGELES
VYRESNIŲ LIETUVIŲ
KLUBO VEIKLA

Los Angeles vyresniųjų lietuvių klubas savo veikla neatsilieka nuo kitų organizacijų. Nors klubas paskirtas yra sudaryti sąlygas vyresniesiems lietuviams idomia ir sveikai laiką praleisti, neužmirštami ir bendri visuomeniniai reikalai, ypač kur kitos organizacijos nesiima iniciatyvos pasireikšti.

Žymesnis šių metų renginys buvo sausio 3 d. — Naujų metų sutikimas, kuriame be įprastų vaišių, buvo puiki meninė programa. Visus gerai nuteikė solistai Janina Čekanauskienė ir Antanas Polikaitis savo duetais. J. Čekanauskienė, mezo sopranas, žymios muzikų Budriūnų giminės, dažna sudėtingų kūrinių atlikėja. Be jos retai apsieina L.A. scenos meninės programos. Jos skambūs balsas maloniai nuteikia klausytojus. Antanas Polikaitis turi puikų baritono balsą. Salėje susirinkusiems malonu išgirsti jo balsą, nepaisant, ar jis dainuotų kvartete, duetu ar solo. Turi gerą klausą ir muzikinę atmintį. Pats sako, kiles iš dainingos šeimos. Raimonda Apeikytė — kompozitorė, turinti muzikos magistro laipsnį, nuolatine akompanuotoja vietiniams ir atsilankantiems

dainininkams. Bronius Seliukas — tenoras vyrų kvartete. Pasakoja, solo dainuodavęs dar vaiku būdamas: jis yra ir aktorius, tikras Los Angeles scenos „Bob Hope“, sugebantis visus prajuokinti.

Klubo valdyba dėkinga šiems menininkams, nes jie niekad neatsisako pajavrinti klubo meninių programų vyresniųjų lietuvių renginiuose. Artimiausias renginys numatomas birželio 20 d. — Karaliaus Mindaugo karūnavimo sukaktis.

Šiuo metu klubo valdyba: pirm. Juozas Pažera, izd. Juozas Katilius, sekretorė Salomėja Šakienė, nariai — Dėlė Ragauskienė ir Vincas Mikalonis. Revizijos komisija — Feliksas Masaitis ir Gediminas Kaunas.

Neseniai klubo valdyba paskatino Partizanų globos fondui 1,000 dol. Ankščiau paremė Lietuvos Pietryčių mokyklą ir vietos jaunimą.

IŠ LIETUVIŲ KREDITO
UNIJOS VEIKLOS

Lietuvių Kredito unijos metinis susirinkimas vasario 28 d. vyko Tautiniuose namuose. Susikaupimo minute pagerbti 1998 m. mirusieji nariai. Susirinkimą vedė Ramunė Dickienė. Šiuo metu Kredito unijai priklauso 740 narių. Iš pirmininko ir izdininko pranešimo, kurį atliko V. Juodvalkis, kredito unijos balansas 1998 m. gruodžio 31 d. buvo 8,610,598 dol. Už laiko- mės indėlius nariams išmokėta dividendų (mokant kas metų ketvirtį 4.52 proc.) 374,906 dol. Apie kredito komiteto veiklą pranešė Ignas Medziukas: praėjusiais metais išduota 57 įvairių rūšių paskolos 1,201,761 dol. Prižiūros komiteto vardu kalbėjo R. Ragauskas: trūkumų ir netikslumų kredito unijos darbe nepastebėta.

[Valdybą perrinkti: Ramunė Dickienė ir Rolandas Ragauskas; i prižiūros komitetą Gintaras Prišmantas.

Kredito unija kasmet leistose įstatymų ribose paremia Jaunimo ansamblį, lituanistinę šeštadieninę mokyklą, radijo valandėlę „Lithuanian melodies“.

Po susirinkimo vyko kuklios vaišės ir draugiški pokalbiai.

„SPINDULYS“ VYKSTA
I TORONTA

Los Angeles LB jaunimo ansamblis „Spindulys“, šiemet vasarą švenčiantis savo veiklos 50 metų sukaktį, gruodžio mėn. dalyvavo prel. J. Kučingio gimtadienio pagerbime, vėliau Užgavėnių blynų balius progoje.

Ansamblio yra pakviestas į Torontą atlikti programą „Tėviškos žiburių“ balandžio 10 d. spaudos baliuje.

Kovo 31 d. vakarą Los Angeles Šv. Kazimiero parapijos saleje vyks ansamblio parodomoji generalinė repetitija ir išleistuvės. Mielai kviečiama ir visuomenė. Vyks ir pabėdavimas.

Balandžio 4 d. ansamblio dalyvaus Šv. Kazimiero parapijos bažnyčioje lietuviškose Mišiose; klebono palaiminti ir pašventinę kryžių, sukurta menininko A. Žvinakevičiaus, ansambliciai išvyks į Kanadą. Kryžius bus nuvežtas į Kanados „Kryžių kalną“.

TAUTINIŲ NAMŲ
VEIKLA

Los Angeles Tautinių namų metinis susirinkimas kovo 7 d. vyko tų namų saleje. Susirinkimą pradėjęs valdybos pirmininkas J. Petronis pakvietė susirinkimui vadovauti A. Pečiulį. Susikaupimo minute pagerbti praėjusiais metais mirusieji nariai. Sudaryta mandatų komisija: P. Mazelis, L. Mažeikienė ir V. Gily. Praėjusio susirinkimo protokolas, perskaitytas R. Anelauskienės, buvo priimtas be pataisų. Iš pirm. J. Petronio ir izdin. V. Juodvalkio pranešimų paaiškėjo, kad padarius reikalingus pataisy-

Los Angeles vyresniųjų lietuvių klubo valdyba. Iš kairės sėdi: D. Ragauskienė, pirm. J. Pažera, S. Šakienė; stovi: V. Mikalonis, J. Katilius.

DRAUGAS, 1999 m. kovo 31 d., trečiadienis

5

A.†A.
ALFONSAS GEČAS

Gyveno Reedsburg, WI. Ankščiau Čikagoje, West Lawn apylinkėje. Mirė 1999 m. kovo 29 d. 10 val. ryto sulaukęs 75 metų.

Gimė Lietuvoje, Tauragės apskrityje, Kvedarnoje. Amerikoje išgyveno 50 metų.

Nuliūdę liko: duktė Rasa Roseberry, žentas Jeffrey; broliai Juozas ir Stasys su šeimomis Lietuvoje; svainis Karolis Jautakis su šeima.

Velionis buvo vyras mylimos žmonos a.a. Saulės Jautakytės.

A.a. Alfonsas buvo ilgametis Lietuvių Operos chormeisteris.

Velionis pašarvotas penktadienį, balandžio 2 d. nuo 3 iki 8 v.v. Petkus Marquette laidojimo namuose, 2533 W. 71 St. Atsisveikinimas 6:30 val. vakaro.

Laidotuvės šeštadienį, balandžio 3 d. Iš laidojimo namų 10 val. ryto a.a. Alfonsas bus atlydėtas į Šv. M. Marijos Gimimo bažnyčia. Po religinių apeigų 10:30 val. ryto, Velionis bus palaidotas Tautinėse lietuvių kapinėse.

Vietoje gelių prašoma aukoti Lietuvių Operai. Nuosirdžiai kviečiame gimes, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidojimuose.

Nuliūdę: duktė, žentas, broliai ir kiti giminės.

Laidotuvių direkt. Donald M. Petkus. Tel. 800-994-7600.

mus, namų stovis yra geras. Namų valdyba praėjusiais metais yra parengusi daug svarbių lietuviškų reikalų: „Lietuvos Vaikų viltį“, Lietuvos partizanų fondą, Lietuvos konsulatą, Tautinę sąjungą, ALT-a, BALF-a, spaudą — „Draugą“, „Dirvą“ ir kitus reikalus.

Revizijos komisijos aktą perskaitė A. Mažeika. Atskaitomybė vedama tvarkingai. Siūlė pirmininkui, kuris daugiausia rūpinasi namų išlaidų, pareikšti padėką.

I namų valdybą, pasibaigus terminui, nesant naujų kandidatų, perrinkti J. Petronis ir V. Juodvalkis; i revizijos komisiją — A. Mažeika, I. Medziukas ir A. Tumas.

Po susirinkimo įvyko kuklios vaišės.

Ig. M.

LITUANISTINĖS
MOKYKLOS AUKŠINIŠ
JUBILIEJUS

Los Angeles Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla šiemet mini savo veiklos 50 metų sukaktį. Jubiliejus minėjimo ruošos komitetas planuoja daug idomių įvykių: konkursą, jubiliejinę puotą, metraštį ir vaizdajuostę. Visi buvę mokiniai, mokytojai, talkininkai ir asmenys, turintieji šios mokyklos veiklos idomius neeilinių akimirkų 8 mm filmuose, vaizdajuostėse, nuotraukose ar garsinėse juostelėse, yra prašomi jas paskolinti, siunčiant Rūtai Aneliauskienė, 1414 Colina Drive, Glendale, CA 91208, tel. 818-247-9603. Visa paskolinta medžiaga bus gražinta ją atsiuntusius.

Ruošiame ir sarašą visų buvusių mokinių, mokytojų ir kt., kurie noretų gauti žinių bei pakvietimus į įvairius įvykius ir renginius 1999-2000 jubiliejiniais metais. Turintieji klausimų prašomi kreiptis į Rūtą Aneliauskienę arba mokyklos vedėją Marytę Newsum, tel. 310-553-2836. Laukiame atsiliepimų. Nedelskite! Kristina Bandžiulienė

ŠEŠTADIENIAIS, NUO
DEVYNIŲ IKI PIRMOS

Atkelta iš 4 psl.

Dabar i mokyklą ateinantys dirbti nauji mokytojai, — beveik visi mokytojai dirbo ir anksčiau. Tarp mokytojų yra ir psichologų, chemikų, medic.

kytojų yra iš Amerikos, trylikos — iš Lietuvos.

Mokytojai stengiasi dalyvauti mokytojų kursuose. Švietimo taryba Dainavoje vasaros metu rengia mokytojų studijų savaitės kursus, kur kasmet dalyvauja bent penki mokytojai. Vasario mėnesį Švietimo taryba ruošia darbo konferenciją, kurioje dažnai dalyvauja didesnė dalis jaunų Čikagos lituanistinės mokyklos mokytojų.

Svarbiausia, dėl ko, direktorės nuomone, vaikai ateina i lituanistinę mokyklą — tai žinios ir draugystė. Vyresnieji i maziukai ateina, norėdami daugiau žinių, o viduriniai ateina padraugauti, pasikalbėti, susitikti su vienas kitu.

Mokyklos pradžia

Čikagos lituanistinė mokykla įsikūrė 1992 metais. Tuomet, kaip pasakoją buvęs Čikagos aukštesniosios mokyklos direktorius Juozas Masilionis, prie parapijų veikusių mokyklos sunyko, liko tik Čikagos aukštesniosios mokyklos direktorius Juozas Masilionis, prie parapijų veikusių mokyklos sunyko, liko tik Čikagos aukštesniosios mokyklos direktorius Juozas Masilionis, prie parapijų veikusių mokyklos sunyko, liko tik Čikagos aukštesniosios mokyklos direktorius Juozas Masilionis.

Juozas Masilionis sake, kad apie pusę ir daugiau dabartinių lietuviškų mokyklų vedėjų yra buvę Čikagos arba kitų aukštesniųjų lituanistinių mokyklų mokiniai. Nors tada jie skundavosi, kad tėvai i mokyklą juos veža per prievartą, bet kai užaugo, patys sukūrė šeimas, tapo tų pačių mokyklų vedėjais, tėvų komiteto nariais, dabar aktyviai dalyvauja lietuviškoje veikloje.

150 idealistų?

Čikagos lituanistinė mokykla džiaugiasi, kad jos klasėse kiekvieną šeštadienį klega 150 lietuviškų balselių. Maironio lituanistinė mokykla, įsikūrusi Čikagos priemiestyje Lemonte, šiais metais lanko 300 mokinių. Ar ne keistai mažas šis mokinių skaičius net 120,000 lietuvių apgyvendintus Čikagą (naujųjų atvykėlių Čikagoje ir jos apylinkėse, garbės konsulo Vaclovo Kleizos duomenimis, gyvena apie 15,000 — 20,000)?

Emilija Andruitytė

Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjimo metu Juno Beach, FL. Lietuvos ambasados Vašingtone atstovas Darius Degutis sveikina buvusį Lietuvos karo laivo „Prezidentas Smetona“ kapitoną Povilą Labanaušką ir įteikia jam prezidento Valdo Adamkaus dekretu skirtą Lietuvos Didžiojo Kunigaikščio Gedimino III laipsnio ordiną. Nuotr. Algio Augūno

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Muz. Alfonsas Gečas, buvęs Lietuvių operos Čikagoje chormeisteris, gyvenęs Wisconsin, staiga mirė pirmadienį, kovo 29 d. Apie pašarvojimą ir visuomenišką atsisveikinimą su velioniu stebėkite mirties pranešimus „Drauge“ ir „Margucio“ radijo laidoje.

Dr. Ona Daugirdienė, jaunosios kartos veikli visuomenininkė, kandidatuoja į Lietuvių fondo tarybą. Už ją bus balsuojama LF suvažiavime balandžio 24 d. Lietuvių fondo narius kviečiame suvažiavime dalyvauti ir jos kandidatūrą paremti. Suvažiavime negalintieji dalyvauti ją taip pat galite paremti, siųsdami jai savo įgaliojimus adresu: 15 W. 560 - 89th Street, Hinsdale, IL 60525.

Primename: tradicinis „Velykų stalas“ balandžio 11 d., Atvėlykio sekmadienį, 12 val., Pasaulio lietuvių centro didžiojoje saleje. Reikia paskambinti Aldonai Palekienei tel. 708-448-7436 ir užsisakyti vietas. Laikas bėga labai greitai, rengėjams svarbu žinoti, kiek pagaminti maisto.

ALRK Moterų sąjungos 3 kuopa kviečia nares ir visus, kas tik norėtų, dalyvauti bendroje maldoje ir susikaupime Didįjį Penktadienį, nuo 9 iki 10 val. r., Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje, Marquette Parke.

Lietuviškos Mišios Nekalto M. Marijos Prasidėjimo parapijos bažnyčioje Brighton Parke, Velykų diena 10:30 val. r. Giedos operos solistė Inesa Linaburgytė.

Kas naujo

„Draugo“ knygynėlyje

Patys gražiausi lietuviški margučiai, pačios spalvingiausios lietuviškos verbos, pačios mėlyniausios pavasario žibutės – lietuviškose velykinėse atvirutėse, kurias iš Lietuvos ką tik, nors ir pavėluotai, gavo „Draugo“ administracija. Jei nespėsite artimiesiems atviručių išsiųsti šiais metais, įsigykite jų kitiems metams arba padovanokite atvirutes kaip dovaną. Kreipkitės į „Draugo“ administraciją.

*Tobunda saulėtai
su Velykų rytais
Jūsų širdyse!*

„Zidinio“ povelykinės pamaldos dvasinio prisikėlimo nuotaikoje įvyks šeštadienį, balandžio 10 d., 4 val. p.p., Jėzuitų koplyčioje, Čikagoje. Visi nuoširdžiai kviečiami jose dalyvauti.

Balandžio 9 d. Čiurlionio galerija kviečia į turiningą renginį! Tai ilgai lauktoji dailininkės **Aldonos Pečiūrienės** personalinė paroda. Dailininkė-tekstilinkė pristatys naująją kryptį – jos grafikos darbai yra atlikti kompiuterine technika. Atidaryme dalyvaus ir naujasis, Ričardo Soko vadovaujamas, vokalinis ansamblis. Skambės įvairių kompozitorių kūrinių. Žemutinėje saleje vyks pobūvis. Tai gi kviečiame. Apsilankykite balandžio 9 d. Čiurlionio galerijoje, 7:30 val. vak. (Jaunimo centras, 5600 S. Claremont Ave., Chicago. 773-773-7500).

Didžiosios Savaitės pamaldos Švč. M. Marijos Gimimo parapijoje. Didįjį Ketvirtadienį – lietuviškos Mišios ir procesija 7 val. vakare; Didįjį Penktadienį – 3 val. p.p. Kryžiaus pagarbinimas ir komuniya anglų kalba, 7 val. vak. – lietuvių kalba; Didįjį Šeštadienį maisto palaiminimas 1 val. p.p., Velykų vigilija anglų kalba 5 val. p.p., 8 val. vak. – lietuviškai. Velykose Prisikėlimo Mišios 7 val. r. (lietuvių kalba).

Išpažinčių klausoma: ketvirtadienį 8:30 val. r., 6-6:30 val. vak.; penkt. 9-9:30 val. r., 6-6:30 val. vak.; šešt. 9-9:30 val. r., 3-3:30 val. po piet.

Balandžio 24 d., Pasaulio lietuvių centre, Lemont, IL, įvyks Lietuvių fondo metinis suvažiavimas. Jo metu bus renkama Lietuvių fondo taryba, į kurią kandidatuoja dr. **Vytautas Bieliauskas, Vytautas Maciūnas ir Rėda Ardytė-Pliūrienė**. Šie asmenys yra žinomi, ilgalaikiai visuomenininkai, aktyviai reiškiasi Lietuvių Bendruomenės veikloje. JAV LB Krašto valdyba skatina Lietuvių fondo narius šiame suvažiavime aktyviai ir gausiai dalyvauti. Negalintys suvažiavime dalyvauti, prašome savus balsus perduoti JAV Lietuvių Bendruomenei, įgaliojimus siunčiant JAV LB Krašto valdybos pirm. Reginai Narušienei, 213 West Lake Shore Dr., Cary, IL 60013.

SKELBIMAI

• **Baltia Express** praneša, kad visi velykiniai siuntiniai jau pristatyti gavėjams. Sekanti siunta laivu - **balandžio 6 d.** Baltia Express įstigos tel. 800-772-7624, šiaurės Čikagoje **Amber Group**, tel. 800-262-3797 ir **Jaunimo centre**, tel. 773-778-7500. (sk.)

• **Lucile Folley**, savo mirusio pusbrolio a.a. Kazimiero Riškaus atminimui, atsiuntė **Lithuanian Mercy Lift \$25** auką. LML dėkoja aukotojai (sk.)

• **Greitai persiunčiame** ir pristatome siuntinius Lietuvoje. Persiunčiame automobilius ir komercinius krovininius. Verčiame ir notarizuojame, paruošiame dokumentus JAV vizų pratęsimui ir iškvietimui. Smulkesnė informacija tel. 773-434-7919, 630-257-6822, 1-888-615-2147 **Atlantic Express Corp.** (sk.)

Pingvin siuntiniai persikraustymams Lietuva per **TRANSPAK** (staiga Draugo paltas) Darbo val. 9-5 kasdien, sešt. 9-6 Tel. 1 773 838 1050

„Šventojo Rašto“ sutiktuves, ruoštos „Draugo“ Lietuvių dailės muziejuje, Lemonte, Verbų sekmadienio išvakarėse, buvo labai sėkmingos ir išskilmingos. Dalyvavo apie 130 žmonių, kurių tarpe buvo daug jaunesnės kartos ir šeimų su vaikais. Ypač prasmingą meninę programą atliko muzikas Darius ir jo brolis Marius Polikaičiai, skaitovė Audrė Kižytė, o turininga paskaita klausytojus nudžiugino ses. Ona Mikailaitė. Apie kun. Česlovą Kavaliauską, vertusį Naujojo Testamento tekstus, kalbėjo svečias iš Lietuvos dr. Kazys Gurauskas. Platesnis aprašymas bus šio šeštadienio priede.

Religinės muzikos koncertas Verbų sekmadienį Švč. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje susilaukė nemažai publikos. Programą atliko parapijos choras, vadovaujamas muz. Antano Lino, solistai Margarita Momkienė, Vaclovas Momkus, Julius Savrimas, smuikininkė Linda Veleckytė ir muz. Ričardas Sokas, pastarojo „Gavėnios apmąstymai“ susilaukė ypatingo klausytojų dėmesio.

Ansamblis „Kanklės“ ne tik kankliuoja, bet ir dainuoja. Visi ansamblio nariai yra Muzikos akademijos auklėtiniai. Gegužės 7 d., penktadienį, „Kanklių“ ansamblis koncertuos PLC Lemonte Lietuvių dailės muziejuje, o gegužės 8 d., šeštadienį, Jaunimo centre. „Kanklės“ atlieka lietuvių liaudies ir šiuolaikinių kompozitorių kūrinius. Koncertą rengia LB Kultūros taryba.

LIETUVIŠKI ANIMACINIAI FILMAI JAU ČIKAGOJE!

Balandžio 9 d., penktadienį, 7 val. vak., Balzeko muziejuje įvyks dailininkės ir animacinių filmų režisierės iš Lietuvos Jūratės Leikaitės darbų parodos atidarymas. Taip pat bus parodyti dailininkės sukurti animaciniai filmai. Parodoje bus eksponuojami kitų Lietuvos kino studijoje dirbančių animacinių filmų dailininkų ir režisierių piešiniai iš jų sukurtų filmų. Vakaro metu dailininkė pasakos apie lietuvišką animaciją.

Visi – suaugę ir vaikai – maloniai kviečiami. Daugiau informacijos apie šį ir kitus su lietuviška animacija susijusius renginius, kurie vyks visą balandžio mėnesį, teiraukitės telefonu 773-582-6500.

K.V.

ADVOKATAS GINTARAS P. ČEPENAS

6436 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas Jonas Gileitis

Civilinės ir kriminalinės bylos
6347 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60639
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 9 v.r. iki 7 v.v.
Šeštad. 9 v.r. iki 1 v.p.p.

ADVOKATAS

Vytėnė Lietuvninkas

4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skambėti gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100
Tel. 630-267-0200, Lemont, IL

ZVAIGŽDUTĖ

Isteigta Lietuvių Mokytojų Sąjungos Čikagos skyriaus

Redaguoja J. Plačas. Medžiagą siųsti: 3206 W. 65th Place, Chicago, IL 60629

Gavėniai prisiminti

Pagal liaudies meno kūrybą.

MINTYS GAVĖNIAI

Žmogaus protas siekia toliau, negu gyvulio pomėgiai. Jisai ieško pastovių ir amžinų vertybių. Tos gi žemiškosios gali mums pasibaigti labai netikėtai. Štai ką mums istorija sako: Lenkijos karalius Kazimieras mirė pokylyje, bekeldamas taurę prie savo lūpų. Čekijos karalius Vladislovas mirė teturėdamas 18 metų amžiaus, kai laukė iš Prancūzijos atvykstant savo sužadėtinės. Amanas mirė tą patią dieną, kada turėjo būti labiausiai pagerbtas, buvo pakartas tose pačiose kartuvėse, kurias ruošė Mardochejui. Holofernui nukirto galvą tą dieną, kurią jis tarėsi daugiausia laimės pasiekęs. Herodas buvo mirtinai sužeistas tą dieną, kada auksu išsipuošęs buvo garbinamas kaip Dievas. Romos Tarkvinijus mirė įstrigus į gerkle žuvies kaulėliui. Senatoriui Fabijui mirtį priartino su vandeniu išgertas plaukas. Poetas Anakreonas mirė prarijęs slyvos kauliuką.

Tai gi — pasaulio džiaugsmas, laimėjimai yra ir netikri, ir nepastovūs. Neatsisakydami to, ką geriausio žemė mums gali duoti, vis dėlto — svarbiausią dėmesį kreipkime į aukštesnes vertybes.

Pagal prel. J. Prunskį

TAVO MALONĖ

Ateina spindulys į mano sielą
Tiktai, o Dieve, iš Tavęs.
Todėl aš nejaučiu vienatvės,
Išėjus į tuščias gatves.

Todėl pušynai man dainuoja,
Šaltiniai, ežerai, laukai.
Gerasis Dieve, savo meile
Mane šioj žemėje laikai.
Kada pikti žaibai grūmoja,
Mane tu saugai ir glaudi.
Dėkoju už malonės žvaigždę.
Todėl visad jaučiu širdy.

Buvimą Tavo. Aš — lapelis
Maziausios diemedžio šakos.
Suklupus, noriu pasisemti
Stiprybės iš Tavo Aukos.

Teresė Rimulaitytė

• Nesudėk visų margučių į vieną pintinę.

Amerikiečių posakis

MANO MOČIUTĖ (Tėsinys)

Mano močiutė mokėsi Vilkių gimnazijoje. Kiekvieną rytą jai reikėdavo persikelti valtele į kitą Nemuno krantą. Jai labai patiko mokytis toje gimnazijoje. Ji prisimena, kad švenčių programų mokytojai ir vaikai ruošdavo įvairius vakarelius. Kadangi močiutė turėjo (ir dabar turi) gražų balsą, ji dainavo mokinių chore. Tų vakarėlių metu, ji kartu su kitais dainuodavo įvairias dainas. Tie, kurie dainuodavo gimnazijos chore, sekmdieniais giedodavo Vilkių bažnyčioje. Bažnyčia buvo labai graži, gotikos stiliaus. Dar ir dabar stovi Vilkių. Po koncerto visi šokdavo arba vaidindavo spektaklius. Vaikai nupiešdavo gražius pakvietimus savo tėvams, kuriuose surašydavo vakaro programą. Močiutė pasakoja, kad savo mokytojams gimnazistai sugalvodavo įdomių pravardžių. Pavyzdžiui, vokiečių kalbos mokytojas buvo vadinamas Leleriu, nes vokiškai mokytojas — Lehrer. Muzikos mokytojas buvo Muzikinis.

Paskui močiutė įstojo į Kauno Vytauto Didžiojo universitetą, medicinos fakultetą. Studijuodama ji gyveno bendrabutyje, Trakų gatvėje. Mokyti buvo nelengva, nes močiutė nebuvo turtuolė. Jai dažnai trūkdavo pinigų net maistui, tačiau ji buvo labai gabi ir užsispyrusi. Ji baigė universitetą ir tapo vaikų gydytoja. Kai aš paklausiau, kodėl ji norėjo būti vaikų gydytoja, o ne suaugusių, močiutė atsakė, kad ji labai myli vaikus.

Milda Arčikauskaitė
Vilnius
(Bus daugiau)

DIDŽIOSIOS SAVAITĖS LIETUVIŲ TAUTOSAKA

Verboj būdavo gražiau apsirėdę, kaip Gavėnijos moterys baltomis šilkinėmis skarelėmis, bernai su maniškėmis, visur verbas prisisege. Labai mada, kad visų anksčiau bažnyčioje būtų. Bažnyčioje būdavo žmonės sviedžia verbas, kad kiekvieno žmogaus verbų šakelė pakliūtų kunigui po kojų, o taip tai taria, kad neapšvesta. (Tverėčius)

Didįjį Šeštadienį, kai ateina ko pasiskolinti, tai reikia šiaudų pamėtėti, tada nieko nebūna, o jei nepamėtėji, tai tas daiktas ar pagenda, ar lužta. (Liškiava)

Didysis Ketvirtadienis sodzijoje paprastai vadinamas „čystasai četvergas“. (Švarusis ketvirtadienis). Reikia gerai nusiprausti, o jeigu kieno veidas nesveikas, tai pagelbės. (Vilnius)

Didįjį Penktadienį ir Didįjį Šeštadienį nebegalima nei malti, nei velėti (skalbtis), nes vasarą bus dideli griausmai. (Merkinė)

GALVOSŪKIO NR. 101 ATSAKYMAI

Skersai: 1. Rūkyti, 2. dovana, 3. paukštis, 4. žmonės, 5. verkti. Žemyn: 1. Liūtas, 2. beždžionė, 3. skanu, 4. rašyti, 5. sėti, 6. rytas.

GALVOSŪKIO NR. 102 ATSAKYMAS

Tie visi įvykiai — užgrobi- mai buvo 1939-1940 metų laikotarpyje.

GALVOSŪKIO NR. 103 ATSAKYMAS

Ši vietovė yra Colorado vals- tiijoje.

KRYŽIAŽODŽIO M. ATSAKYMAI NR. 104

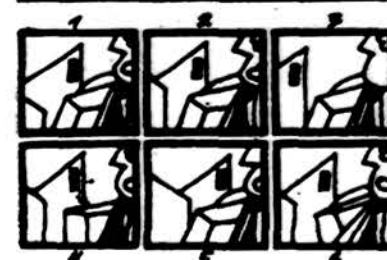
1. Mažvydas. 2. Marijampo- lė. 3. Morka. 4. Marija. 5. Marcinkevičius. 6. Mozartas. 7. Maironis. 8. Mana. 9. Mė- lynė. 10. Mosėdis. 11. Mairo- nis. 12. Milda. 13. Metetė. 14. Marijonai. 15. Mindaugas. 16. Margučiai.

GALVOSŪKIO NR. 105 ATSAKYMAI

1. Apkalbėjo kaimynę. Įkal- bėjo ligą. Iškalbėjo visą va- landą. Nukalbėjo nesąmonių. Pakalbėjo trumpai. Perkalbėjo pikčiurną. Prakalbėjo prieš mirdamas. Prikalbėjo tekėti. Sukalbėjo maldą. Užkalbino mergele. 2. Vatikane Šv. Petro aikštė sukūrė italų architek- tas, skulptorius, tapytojas ir barokinio meno kūrėjas Gio- vanni Lorenzo Bernini (1598-1680). Tai buvo popiežiaus Aleksandro VII (1655-1667) laikais. Ši aikštė yra apsupta 284 kolonų ir 140 statulų (L.E. 2-431 ir 22-405). 3. Pa- saulyje greičiausias gyvūnas — paukštis yra raibasis saka- las (Falco peregrinus). Kai jis gauda grobį, smigdamas 30 laipsnių kampu, skrieja 270 km/val., bet kai sminga 40 laipsnių kampu, pasiekia net 350 km/val. greitį. 4. Senovė- je, 3000-1580 m. prieš Kris- taus gimimą, Egipto valdovų žmonos dėvėdavo dirbtiną barzdą, kaip garbės ir suvere- numo ženklą. (E. Brit., 327, Chicago, 1968). 5. Antrojo pa- saulinio karo metu Vokietija numušė Amerikos 18,418 lėk- tuvų, o Japonija numušė 4,530 lėktuvų. Vokietija neteko 29,916, o Japonija 10,343 lėktuvų.

GALVOSŪKIS NR. 121

(Brėžinėliai) Suraskite vieną iš tų šešių fragmentų, kuris tiktų į šunelio laikomus rėme- lius. (5 taškai)

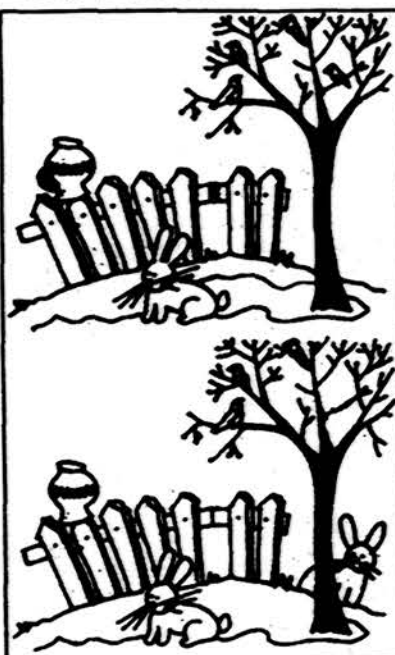

GALVOSŪKIS NR. 122

Šv. Rašto knygoje, apreiški- mai Jonui skyriuje, kalbama apie Naująją Jeruzalę. Kas ta Naujoji Jeruzalė? (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 123

(Piešinėliai) Reikia surasti šiuose piešinėliuose 12 skir- tumų. (5 taškai)

GALVOSŪKIS NR. 124

(Kryžiažodis) Gavėnios metu verta prisiminti religijai nusi- pelniusius asmenis. Pasiskai- tę literatūros atsakykite į šiuos klausimus: 1. Kurioje šalyje gimė Jonas Boskas? 2. Kuo jis buvo paskelbtas 1934.IV.1? 3. Kuo tapo J. Bos- kas, 1841 m. baigęs Chiero mieste seminariją? 4. Kokiais vaikais labiausiai rūpinosi J. Boskas? 5. Ką jis darydavo, kai globotiniai nusižengdavo drausmei? 6. Kuo buvo parem- tas J. Bosko auklėjamasias dar- bas? 7. Jo pedagogikos kryptis buvo... 8. Ko reikalaujama dar- bas su vaikais ir jaunimu? 9. Kiek tūkstančių globotinių, auklėtinių per savo gyvenimą turėjo J. Boskas? 10. Kaip vadinosi J. Bosko įkurtos kon- gregacijos nariai? 11. Kurį mėnesį Bažnyčia mini J. Bos- ką?

Sudarė Panevėžio katalikiš- kosios vidurinės mokyklos 5b klasės mokinys Remigijus Malinauskas. Atsakymus siųskite be brėžinio. (10 taš- kų)

GALVOSŪKIS NR. 125

1. Surašykite 50 lietuviškų žodžių, kurie baigiasi galūne ava, pvz. vėliava, Jonava ir t.t. 2. Kada popiežius Jonas Paulius II apsilankė Lietuvos kryžių kalne? 3. Kas toliau nušoka: kiškis, kengūra ar gazelė? 4. Kokių išmatavimų laivus gali priimti Klaipėdos uostas? 5. Per kiek laiko apsi- suka Saulės pusiaujas? Už vi- sus teisingai išspręstus ir pla- čiau paaiškintus uždavinius, skiriama 10 taškų, o už trump- pus atsakymus — tik 5 taškai. Kas parašys visus 50 žodžių su galūne ava, gaus 10 taškų, o už 30 — 5 taškus.

Atsiuntė
kun. dr. E. Gerulis